

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

«Затверджую»

Ректор

проф. Коваль І.М.

2017 р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

освітній рівень	<u>перший (бакалаврський)</u>
спеціальність	<u>032 Історія та археологія</u>
спеціалізація	<u>Археологія, етнологія та охорона культурної спадщини</u> <u>Історія України у світовому контексті</u> <u>Європейські студії</u>

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

(шифр та назва)

Спеціальність 032 Історія та археологія

(шифр та назва)

Спеціалізація Археологія, етнологія та охорона культурної спадщини
Історія України у світовому контексті
Європейські студії

Ступінь, що присвоюється бакалавр

Освітня кваліфікація бакалавр історії та археології

Тип диплому одиничний

(одиничний, подвійний, спільний)

Обсяг програми 240

(кредитів ЄКТС)

Нормативний термін навчання **3 роки 10 місяців**

Схвалено Вченою радою факультету

“ 23 ” лютого 2017 р., протокол № 6.

Схвалено Вченою радою ОНУ імені І.І.Мечникова

“ 28 ” лютого 2017 року, протокол № 6 .

РОЗРОБНИКИ:

1. Бачинська О. А. – д.і.н., професор, завідувач кафедри історії України
2. Дьомін О. Б. – д.і.н., професор, завідувач кафедри нової та новітньої історії
3. Кушнір В. Г. – д.і.н., професор, декан факультету історії та філософії
4. Немченко І. В. – к.і.н., доцент, завідувач кафедри історії стародавнього світу та середніх віків
5. Сминтина О. В. – д.і.н., професор, завідувач кафедри археології та етнології України
6. Синявська О. О. – к.і.н., доцент, заступник декана, голова навчально-методичної комісії факультету історії та філософії

ЗМІСТ

Вступ	4
Нормативні посилання.....	4
Мета освітньої програми.....	4
Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за програмою та вимоги до професійного відбору вступників.....	5
Характеристика програми.....	5
Придатність до працевлаштування та подальшого навчання	5
Підходи до викладання, навчання та оцінювання.....	5
Форми атестації здобувачів вищої освіти.....	5
<i>Таблиця 1.</i> Перелік компетентностей випускників ОНУ імені І.І. Мечникова за спеціальністю «Історія та археологія».....	6
<i>Таблиця 2.</i> Результати навчання, загальні та фахові компетентності випускників ОНУ імені І.І. Мечникова за спеціальністю «Історія та археологія».....	10
<i>Таблиця 3.</i> Зміст підготовки здобувачів освітнього ступеня бакалавр за спеціальністю «Історія та археологія» та очікувані результати навчання.....	26
<i>Таблиця 4.</i> Розподіл змісту освітньої програми, навчальний час за циклами підготовки, навчальними дисциплінами, практиками та шифри сформованих компетентностей.....	67
<i>Таблиця 5.</i> Розподіл змісту освітньої програми та максимальний навчальний час за циклами підготовки.....	69

ВСТУП

Освітньо-професійна програма є нормативним документом ОНУ імені І.І. Мечникова, у якому визначається термін, зміст навчання, нормативні форми державної атестації здобувачів вищої освіти.

Програма встановлює вимоги до випускників ОНУ імені І.І. Мечникова певної спеціальності та рівня освіти у вигляді переліку компетентностей та результатів навчання.

Освітня програма є обов'язковою для ОНУ імені І.І. Мечникова при підготовці здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Історія та археологія», використовується для цілей ліцензування та акредитації, під час розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін та практик.

Нормативні посилання.

Під час розробки використано посилання на такі нормативні документи:

Закон України „Про вищу освіту” від 01.07.2014 р.[Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

Класифікатор професій (КП) станом на 01.10.2015 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу <http://buhgalter911.com/Res/Spravochniki/KlassifikProfessiy.aspx>

Національна рамка кваліфікацій [Електронний ресурс]/ Постанова Кабінету Міністрів України № 1341 від 23 листопада 2011 р. «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>

Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти [Електронний ресурс]/ Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266. – Режим доступу <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248149695>

Теоретико-методичні засади розроблення освітніх програм. Методичний посібник / Укладачі: Раскола Л.А., Ружицька О.М. – Одеса, 2016. – 47 с.

Мета освітньої програми – підготовка кваліфікованих та конкурентноспроможних фахівців, що ерудовані в галузі гуманітарних наук, володіють фаховими знаннями історичних процесів та поглибленими знаннями зі спеціалізацій «Археологія, етнологія та охорона культурної спадщини»; «Історія України у світовому контексті»; «Європейські студії»; базовими навичками науково-дослідної роботи та сучасними інформаційними технологіями, методикою педагогічної діяльності.

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за програмою та вимоги до професійного відбору вступників.

На навчання для здобуття ступеня бакалавра приймаються особи з повною загальною середньою освітою за результатами зовнішнього незалежного оцінювання знань і вмінь вступників у порядку, визначеному Правилами прийому до ОНУ імені І.І. Мечникова.

Характеристика програми.

Предметна область (галузь знань): Історія та археологія (гуманітарні науки).
Основний фокус програми та спеціалізації: загальнонавчальна освіта в предметній галузі «історія та археологія», поглиблені знання зі спеціалізацій «Археологія, етнологія та охорона культурної спадщини»; «Історія України у світовому контексті»; «Європейські студії».

Орієнтація програми: професійна, програма орієнтується на здобуття фахових знань та опанування професійними навичками в предметній галузі історії та археології та зі спеціалізацій «Археологія, етнологія та охорона культурної спадщини»; «Історія України у світовому контексті»; «Європейські студії».

Особливості програми: програма передбачає отримання поглиблених знань у предметній галузі історичних наук, володіння спеціалізованими знаннями зі спеціалізацій «Археологія, етнологія та охорона культурної спадщини»; «Історія України у світовому контексті»; «Європейські студії» та містить складову практичної та науково-дослідної роботи студентів.

Академічні права випускників.

Випускники мають можливість продовжити освіту на магістерській програмі з історії та археології.

Придатність до працевлаштування та подальшого навчання.

Випускники придатні до діяльності у сфері історії та археології, освітньої діяльності; можуть виконувати професійну діяльність в архівах, музеях, громадських організаціях.

Підходи до викладання, навчання та оцінювання.

Комбінація лекцій, практичних занять, підготовка та виконання курсових та дипломної роботи. Система оцінювання включає письмові та усні екзамени, презентації, контрольні роботи, поточний контроль, комплексний іспит зі спеціальності, захист дипломної роботи.

Форми атестації здобувачів вищої освіти.

Нормативними формами атестації є дипломна робота та державний іспит зі спеціальності. Атестації підлягають студенти-випускники, які виконали в повному обсязі план навчальної підготовки, включаючи проходження навчальних та виробничих практик.

Таблиця 1

**Перелік компетентностей випускників ОНУ імені І. І. Мечникова
за спеціальністю «Історія та археологія»**

Компетентності	Шифр компетентності
ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ	
Міжособистісні	
здатність виконувати норми національного та міжнародного законодавства;	КМО.01
креативність, здатність до системного мислення;	КМО.02
здатність до толерантних комунікаційних взаємодій;	КМО.03
здатність здійснювати захист людей в умовах виробництва та надзвичайних ситуацій;	КМО.04
здатність вчитися; наполегливість у досягненні мети	КМО.05
Системні	
спроможність виконання наукових досліджень з застосуванням сучасних теоретичних та методологічних основ, уміння документального оформлення результатів досліджень;	КС.01
базові знання в галузі сучасних інформаційних технологій; уміння використовувати програмні засоби і інтернет-ресурси;	КС.02
базові уявлення про актуальні проблеми історичної науки та гуманітарних наук загалом;	КС.03
базові уявлення про принципи побудови викладання у середній школі, про теоретичні і психолого-педагогічні основи управління процесом навчання;	КС.04
здатність використовувати у фаховій діяльності знання з гуманітарних дисциплін, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події і явища;	КС.05
постійне підвищення наукового рівня, розвиток загальнонаукового мислення	КС.06
Інструментальні	
у достатній мірі володіти українською мовою для спілкування та грамотного оформлення наукової документації	КІ.01
знання іншої мови (мов);	КІ.02
базові дослідницькі навички;	КІ.03
навички організаційної та виховної діяльності в школі	КІ.04
ФАХОВІ (предметно-специфічні) КОМПЕТЕНТНОСТІ	
Фахові загальні	
фахові знання про сучасні методи та спеціальні методики	КФ3.01

історичного дослідження;	
фахові знання про взаємний зв'язок між окремими підрозділами історичної науки, спеціальними галузями історичної науки та спеціальними історичними дисциплінами;	КФЗ.02
здатність проводити наукову оцінку інформації, отриману з історичних джерел та наукової літератури зі спеціальності;	КФЗ.03
вміння представити результати наукових досліджень в друкованій формі, провести їх презентацію;	КФЗ.04
вміння використовувати теоретичні, методологічні, загально-історичні основи та застосувати їх на практиці для розв'язання пошукових задач;	КФЗ.05
володіння знаннями про етапи суспільного розвитку та еволюцію політичного устрою, про основні тенденції соціально-економічного розвитку;	КФЗ.06
фахові знання про основні тенденції викладання історії та суміжних дисциплін у загальноосвітніх навчальних закладах різних типів;	КФЗ.07
здатність до безперервної професійної освіти	КФЗ.08
Фахові спеціальні	КФС
здатність використовувати знання в галузі теорії та методології загально-історичних процесів та суспільного розвитку;	КФС.01
володіти знанням основних понять, категоріального апарату спеціальних галузей історичної науки та спеціальних історичних дисциплін;	КФС.02
мати знання про теорію та методологію історичної науки, закономірності розвитку світової і вітчизняної історії;	КФС.03
здатність розуміти та використовувати фахові знання основних історичних процесів;	КФС.04
здатність використовувати фахові знання для вирішення практичних завдань в галузі суспільних наук, зокрема історії;	КФС.05
здатність виконувати професійну діяльність в архівах, музеях, науково-дослідних установах, громадських організаціях	КФС.06
за спеціалізацією «Археологія, етнологія та охорона культурної спадщини»	
володіння прийомами й методами відкриття, опрацювання та критики археологічних та етнологічних джерел	КФС.07
володіння знаннями про регіональні та хронологічні особливості матеріальної культури, побуту та господарства населення Півдня України	КФС.08
мати знання про динаміку етнічного складу населення Півдня України та особливості міжкультурної комунікації в регіоні	КФС.09

здатність оцінити стан матеріальної й нематеріальної культурної спадщини Півдня України та вжити необхідні заходи щодо її збереження	КФС.10
володіння знаннями про особливості розвитку соціонормативної та духовної культури населення Півдня України	КФС.11
здатність використовувати фахові знання для вирішення актуальних проблем археології, етнології та охорони культурної спадщини	КФС.12
за спеціалізацією «Історія України в світовому контексті»	
володіти знаннями щодо видатних політичних діячів ХІХ – ХХ ст., здатність скласти та узагальнювати біобібліографічні дані	КФС.13
володіти знаннями основних етапів розвитку освіти і науки в Україні в контексті світових тенденцій	КФС.14
здатність ідентифікувати головні властиві риси спеціальних галузей історичної науки: археографії, історіографії, джерелознавства, музеології та краєзнавства	КФС.15
володіти знаннями стосовно формування етно-конфесійної та соціальної структури українського суспільства	КФС.16
здатність розуміти основні характеристики економічних процесів розвитку України у взаємозв'язку зі світовими закономірностями	КФС.17
здатність визначити поняття та прояви тоталітаризму як феномену історичного розвитку світу та України в ХХ ст.	КФС.18
за спеціалізацією «Європейські студії»	
фахові знання про основні тенденції розвитку країн Європи доби античності та середньовіччя	КФС.19
володіння знаннями в галузях соціально-економічної, політичної та культурної історії Європи від античності до раннього модерного часу	КФС.20
знання основних закономірностей та тенденцій суспільного розвитку країн та регіонів Європи, Азії, Африки та Америки	КФС.21
усвідомлення основних етапів розвитку історичної науки в цілому та місця в ній конкретних проблем європейських досліджень нового та новітнього часу	КФС.22
володіння знаннями та вмінням охарактеризувати суспільні структури як на етапі сталого розвитку, так і на етапах трансформації, насамперед у Великій Британії, Російській імперії, Франції та інших європейських країнах	КФС.23
здатність науково оцінювати новітні досягнення сучасних напрямів, досліджень нової та новітньої історії європейських студій	КФС.24

Таблиця 2

Результати навчання, загальні та фахові компетентності випускників ОНУ імені І. І. Мечникова за спеціальністю «Історія та археологія»

Компетентності	Шифр компетентності	Результати навчання
Компетентності міжособистісні	КМО	
Здатність виконувати норминаціонального та міжнародного законодавства	КМО.01	Вміти пропагувати серед студентів та учнів права, свободи та обов'язки людини і громадянина, що закріплені Конституцією України
		Вміти використовувати основні положення законодавства України з інтелектуальної власності
		Використовувати основні положення міжнародних конвенцій, угод, до яких приєдналась Україна
		Особисто виконувати норминаціонального та міжнародного законодавства
Креативність, здатність до системного мислення	КМО.02	Ставити дидактичні цілі заняття; визначати, планувати структуру і зміст різних типів навчальних занять відповідно до дидактичних цілей; складати розгорнуті планконспекти різних типів навчальних занять;
		Застосовувати різноманітні форми організації навчальної діяльності учнів (робота в групах, кооперативна, індивідуальна, колективна робота)
Здатність до толерантних комунікаційних взаємодій	КМО.03	Уміти уважно ставитись до культурних та індивідуальних відмінностей при навчанні й дослідженні груп людей із різними характеристиками з метою уникнення дискримінації
		З урахуванням моральних переконань знаходити компромісні рішення в колективі при здійсненні професійної та педагогічної діяльності
		Створювати дійові системи комунікації з вітчизняними і зарубіжними колегами, розуміти етику ділового спілкування з представниками країн різних культур
	КМО.04	Використовувати основні положення законодавства з охорони праці, екологічного права та цивільного захисту населення та територій від надзвичайних ситуацій

Компетентності	Шифр компетентності	Результати навчання
Здатність здійснювати захист людей в умовах виробництва та надзвичайних ситуацій		Вміти застосовувати засоби індивідуального та колективного захисту від хімічних, радіаційних та бактеріологічних ушкоджень; проводити спеціальну обробку об'єктів та персоналу
Здатність вчитися; наполегливість у досягненні мети	КМО.05	Уміння сформулювати власну мотиваційну систему відповідно до поставлених цілей
		Встановлювати власні політичні переконання та політичні переконання учасників спільної діяльності
		Мобілізувати необхідні власні компетенції та поповнювати лексичний і граматичний матеріал
		Використовувати передовий педагогічний досвід, інноваційні педагогічні технології
Системні	КС	
Спроможність виконання наукових досліджень з застосуванням сучасних теоретичних та методологічних основ, уміння документального оформлення результатів досліджень	КС.01	Володіння методами синтезу і аналізу, типологізації, фундаментальними навичками науково-дослідної роботи
		Вміти аналізувати наукову літературу з метою вибору напрямку досліджень, вибрати самостійно або кваліфіковано прийняти представлену тему досліджень
		Вміти моделювати основні процеси майбутнього дослідження з метою вибору методів та методик дослідження
		Вміти обробляти та аналізувати отримані результати досліджень та документально їх оформляти.
	КС.02	Уміння збирати, обробляти, зберігати та аналізувати наукову інформацію з метою вибору напрямку досліджень за обраною темою з використанням сучасних інформаційних технологій

Компетентності	Шифр компетентності	Результати навчання
Базові знання в галузі сучасних інформаційних технологій; уміння використовувати програмні засоби і інтернет-ресурси		<p>Уміння представляти підсумки виконаної роботи у вигляді звітів, доповідей на симпозиумах, наукових публікацій з використанням сучасних можливостей.</p> <p>Уміння виконувати інноваційну діяльність щодо впровадження досягнень науково-технічного прогресу у виробництво і соціальну сферу.</p>
Базові уявлення про актуальні проблеми історичної науки та гуманітарних наук загалом	КС.03	<p>Знання фактів і подій у послідовності їхнього буття, вивчення їх перебігу у комплексі з історичними процесами на території України з найдавніших часів до сьогодення.</p> <p>Вміння аналізувати важливі суспільно-політичні та соціально-економічні явища минулого України, прослідкувати причини їх виникнення, трансформацію та еволюцію</p> <p>Володіти на необхідному професійному рівні фактичним матеріалом, вміти охарактеризувати суспільно-політичний та національно-культурний розвиток України.</p> <p>На фаховому рівні володіти інформацією щодо розвитку української держави в різні періоди її існування.</p>
Базові уявлення про принципи побудови викладання у середній школі, про теоретичні і психолого-педагогічні основи управління процесом навчання	КС.04	<p>Знати основні методичні особливості викладання історії в школі, уміти створювати поурочне планування, плани-конспекти та проводити уроки.</p> <p>Розуміти взаємозв'язок методики викладання історії та психології, педагогіки.</p> <p>Вміння складати психолого-педагогічну характеристику учня, класа; характеризувати сутність, основні функції процесу навчання.</p> <p>Знаходити шляхи оптимізації та інтенсифікації процесу навчання.</p>
	КС.05	Вміти розпізнавати в культурних та соціальних явищах та подіях складові компоненти, що несуть в собі позитивні та негативні наслідки шляхом їх аналізу в рамках загально визнаних філософських концепцій розвитку

Компетентності	Шифр компетентності	Результати навчання
Здатність використовувати у фаховій діяльності знання з гуманітарних дисциплін, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події і явища		суспільства.
		Знання про методи оцінювання і прогнозування політичних, економічних, культурних, соціальних подій та явищ.
		Визначати роль і місце української культури в світовій цивілізації, пояснювати історичну специфіку української національної культурної традиції
		Аналізувати вчення основних філософських концепцій та тексти європейської та української традицій, спираючись на історію філософських вчень, формувати власну філософську позицію зі світоглядних питань
		Обґрунтовувати власні світоглядні позиції на основі знань історико-культурної спадщини України та світу, а також турбуватися про збереження та примноження національної та світової культурної спадщини
Постійне підвищення наукового рівня, розвиток загальнонаукового мислення	КС.06	Вміти працювати з історичними джерелами та науковою літературою, аналізувати, систематизувати матеріал.
		Використовувати прийоми саморегулювання та самоконтролю, розвитку загальнонаукового мислення
		Володіти практичними навичками опрацювання історичних джерел та наукової літератури для постійного підвищення наукового рівня
		Удосконалювати практичні навички роботи в архівах, бібліотеках, музеях, науково-дослідних установах з метою підвищення наукового рівня.
Інструментальні	КІ	
Удостатній мірі володіти українською мовою для спілкування та грамотного оформлення наукової документації	КІ.01	Уміти коректно використовувати мовні засоби залежно від сфери та мети спілкування
		Уміти коректно та логічно викладати власні думки в усній і письмовій формах

Компетентності	Шифр компетентності	Результати навчання
		<p>Розрізняти різні стилі мови та правильно застосовувати мовні норми в них</p> <p>Здійснювати аналіз і коригувати тексти відповідно до норм української літературної мови у виробничих умовах, працюючи з джерелами фахової інформації</p> <p>Вміти використовувати у педагогічній діяльності різні види мовлення, володіти технікою мовлення, професійними особливостями голосу</p>
Знання іншої мови (мов)	KI.02	<p>Користуватися (читати, писати, перекладати) іноземними мовами в обсязі тематики, зумовленої професійними потребами</p> <p>Розпізнавати терміни, словосполучення в текстах іноземною мовою з галузі гуманітарних дисциплін та здійснювати їх переклад.</p> <p>Користуватися усним мовленням у межах фахової, побутової, суспільно-політичної тематики</p> <p>Представляти та доповідати результати досліджень іноземною мовою</p> <p>Написати наукову статтю іноземною мовою</p> <p>Вміти користуватися за фаховою необхідністю знаннями з латинської мови</p> <p>Вміння застосовувати на практиці, зокрема при роботі з історичними джерелами, базові знання старослов'янської мови</p>
Базові дослідницькі навички	KI.03	<p>Оцінювати можливості сучасних методів історичного, етнографічного, археологічного дослідження</p> <p>Вміти вирішувати питання про раціональне використання того чи іншого конкретного методу</p> <p>Знати основні джерела інформації про методи дослідження, їх характеристики та шляхи пошуку інформації</p> <p>Вміти організувати роботу в архівах, бібліотеках, музеях, науково-дослідних установах з метою пошуку історичних джерел та їхнього вивчення.</p> <p>Навички комплексного застосування різних методів для</p>

Компетентності	Шифр компетентності	Результати навчання
		розв'язання конкретних задач
Навички організаційної та виховної діяльності в школі	КІ.04	Визначити методологію педагогіки, вміти застосовувати методи науково-педагогічного дослідження з урахуванням особливостей навчально-виховного процесу
		Вміти створювати поурочне планування, плани конспекти та самостійно проводити уроки
		Знати основні методичні особливості викладання історії в школі
		Вміти планувати, організувати виховну роботу та проводити конкретні заходи
Фахові загальні	КФЗ	
Фахові знання про сучасні методи та спеціальні методики історичного дослідження	КФЗ.01	Вміння використовувати отримані фундаментальні знання і практичні навички на всіх етапах виконання науково-дослідної роботи, включаючи пошук необхідної інформації, планування, безпосереднє виконання досліджування
		Обґрунтувати необхідний для наукового дослідження категоріальний апарат, методи дослідження
		Вміння формулювати теоретичні висновки та практичні рекомендації, докласти та обговорювати отримані результати
Фахові знання про взаємний зв'язок між	КФЗ.02	Вміння застосувати комплексний підхід до наукового дослідження в галузі загально-історичних та спеціальних історичних дисциплін сучасними методами Вміння знаходити шляхи переходу від наукового дослідження до практичного застосування його результатів

Компетентності	Шифр компетентності	Результати навчання
окремими підрозділами історичної науки, спеціальними галузями історичної науки та спеціальними історичними дисциплінами		Знаходити взаємний зв'язок між окремими підрозділами історичної науки та між різними хронологічними етапами розвитку суспільства
Здатність проводити наукову оцінку інформації, отриману з історичних джерел та наукової літератури зі спеціальності	КФ3.03	На основі вивчення джерел вміти визначити проблеми сучасної історії, актуальні напрямки та тенденції розвитку досліджень в галузі гуманітарних наук.
		Вміти систематизувати та аналізувати дані з історичних джерел різного типу
		Вміти застосувати перше отримане джерело знавчу інформацію, наукові дані при вирішенні конкретних професійних завдань.
		Використовуючи знання, отримані під час навчання та виробничих практик, вміти проводити наукову оцінку інформації
		Володіння практичними навичками опрацювання історичних джерел та спеціальними знаннями про їх наукову критику.
Вміння представити результати наукових досліджень в друкованій формі, провести їх презентацію	КФ3.04	Уміння представляти підсумки виконаної роботи у вигляді звітів, доповідей, наукових публікацій з використанням сучасних технологій
		Уміння використовувати мовні засоби залежно від сфери наукового дослідження та оточення
		За необхідністю використовувати знання іноземної мови для презентації наукового дослідження
Вміння використовувати теоретичні, методологічні, загально-історичні основи та	КФ3.05	Вирішувати теоретичні питання під час наукового дослідження, чітко формулювати висновки
		Уміння розв'язувати методологічні питання
		Розв'язувати практичні питання пошукових завдань під час опрацювання музейних, архівних матеріалів
		Використовувати загальні фахові знання під час комплектування історико-краєзнавчих збірок наукового та публіцистичного характеру

Компетентності	Шифр компетентності	Результати навчання
застосувати їх на практиці для розв'язання пошукових задач		Проводити факультативні та додаткові заняття, гурткову науково-дослідну роботу
Володіння знаннями про етапи суспільного розвитку та еволюцію політичного устрою, про основні тенденції соціально-економічного розвитку	КФ3.06	Використовувати у спеціалізованому дослідженні базові знання про етапи суспільного розвитку та еволюцію політичного устрою
		Вміти досліджувати основні тенденції політичного та соціально-економічного розвитку минулого
		На базі професійного знання історичних традицій вміти прогнозувати розвиток аналогічних тенденцій у сучасності та майбутньому
Фахові знання про основні тенденції викладання історії та суміжних дисциплін у загальноосвітніх навчальних закладах різних типів	КФ3.07	Уміння користуватися основними методиками викладання історії на сучасному педагогічному рівні
		Уміння розробляти теми та конспекти уроків з історії у спеціалізованих та неспеціалізованих класах з урахуванням міжпредметних зв'язків
		Враховувати досягнення історичної науки та суміжних дисциплін в процесі викладання історії у загальноосвітніх навчальних закладах різних типів
Здатність до безперервної професійної освіти	КФ3.08	Знати та адекватно до завдання використовувати теорію та методологію археологічної та історичної науки, суміжних дисциплін
		Уміння використовувати сучасні методики розробки навчально-методичної літератури
		Працювати з бібліотечними та архівними фондами
		Вміти самостійно забезпечити підвищення кваліфікації, безперервну професійну освіту,
Фахові спеціальні	КФС	

Компетентності	Шифр компетентності	Результати навчання
Здатність використовувати знання в галузі теорії та методології загально-історичних процесів та суспільного розвитку	КФС.01	Розробка теорії та методології загально-історичних процесів та суспільного розвитку
		Систематично підвищувати свою кваліфікацію з гуманітарних дисциплін, зокрема філософії, історії української культури, політології
		Практично використовувати знання та навички, отримані з питань гуманітарного профілю в обсязі необхідному для успішного вирішення дослідницьких завдань
Володіти знанням основних понять, категоріального апарату спеціальних галузей історичної науки та спеціальних історичних дисциплін	КФС.02	Вміти аналізувати досягнення основних наукових шкіл вітчизняної та іноземної історіографії та застосовувати ці знання у конкретному дослідженні
		Володіти фаховими знаннями з питань спеціальних історичних дисциплін (джерелознавства, історіографії, архівознавства, музеєзнавства, історичної географії, генеалогії, історичного краєзнавства, пам'яткознавства)
		Професійні уявлення про класифікацію та спеціальні методи вивчення історичних джерел та історіографії
Мати знання про теорію та методологію історичної науки, закономірності розвитку світової і вітчизняної історії	КФС.03	Володіти методологією вивчення та викладання отриманих знань у сфері загально-історичних процесів та суспільно-політичного розвитку
		Вміти застосовувати розроблені теорії щодо аналізу розвитку історичного процесу, формування нових концепцій та зазначення перспектив дослідження
		На професійному рівні застосовувати навички з опрацювання історичних джерел, зокрема з проведення їх наукової

Компетентності	Шифр компетентності	Результати навчання
		критики
Здатність розуміти та використовувати фахові знання основних історичних процесів	КФС.04	<p>Орієнтуватися в основних закономірностях розвитку світової і вітчизняної історії та історіографії</p> <p>Орієнтуватися в новітній спеціальній та навчально-методичній літературі з фахових напрямів історичної науки</p> <p>Вміти застосовувати принцип історизму, критичний аналіз та синтез джерел</p> <p>Користуватися сучасними методами археологічних, історико-культурних, соціально-політичних та загальногуманітарних досліджень суспільних явищ і процесів, виявляючи й критично оцінюючи їх сутність</p> <p>Знати специфіку формування різних типів історичного джерела, орієнтуватися в сучасній історіографії історичних процесів</p>
Здатність використовувати фахові знання для вирішення практичних завдань в галузі суспільних наук, зокрема історії	КФС.05	<p>Вміти виділяти та характеризувати історичні аспекти дослідження давніх та сучасних етносів, їх економіку, взаємини</p> <p>Вміти використовувати музейні та архівні матеріали для виступів і публікацій у засобах масової інформації та під час публічних лекцій або наукових читань</p> <p>Використовувати отримані знання для вирішення конкретних науково-практичних, інформаційно-пошукових завдань</p> <p>Використовувати знання при описі та характеристиці історико-краєзнавчих пам'яток</p>
Здатність виконувати професійну діяльність	КФС.06	<p>Працювати з бібліотечними та архівними фондами, використовуючи раціональні прийоми пошуку, відбору та застосування інформації</p> <p>Фахове володіння принципами та методами збору, систематизації та узагальнення під час використання архівної інформації.</p> <p>Вміння виконувати професійну діяльність за фахом в музеях, громадських організаціях.</p>

Компетентності	Шифр компетентності	Результати навчання
в архівах, музеях, науково-дослідних установах, громадських організаціях		Практичні навички виконання професійної діяльності в архівах, музеях, науково-дослідних установах, громадських організаціях
за спеціалізацією «Археологія, етнологія та охорона культурної спадщини»		
Володіння прийомами й методами відкриття, опрацювання та критики археологічних та етнологічних джерел	КФС.07	Вміння застосовувати теоретичні основи, методик, структуру та організацію польових та камеральних археологічних та етнологічних досліджень
		Володіння навичками опису та музеєфікації археологічного та етнографічного артефакту; володіння засадами археологічного й етнографічного туризму та музейництва
		Вміння застосовувати сучасні інформаційні технології відкриття та опрацювання археологічних та етнографічних джерел та пам'яток
Володіння знаннями про регіональні та хронологічні особливості матеріальної культури, побуту та господарства населення Півдня України	КФС.08	Професійні уявлення про територіально-хронологічні особливості систем розселення, господарської діяльності, побутових процесів та систем життєзабезпечення населення Півдня України від кам'яної доби до наших днів.
		Фахове володіння принципами та навичками накопичення та опрацювання джерельної бази для реконструкції систем розселення, господарської діяльності, побутових процесів та систем життєзабезпечення населення Півдня України від кам'яної доби до наших днів.
Мати знання про динаміку етнічного складу населення Півдня України та особливості міжкультурної комунікації в регіоні	КФС.09	Професійні уявлення про регіональну та хронологічну специфіку етнічного складу населення Півдня України, міграційні процеси, міжетнічну взаємодію та міжкультурну комунікацію
		Фахове володіння принципами та навичками накопичення та опрацювання джерельної бази для моделювання регіональної та хронологічної специфіки етнічного складу населення Півдня України, міграційних процесів, міжетнічної взаємодії та міжкультурної комунікації
Здатність оцінити стан матеріальної й нематеріальної культурної спадщини Півдня	КФС.10	Володіння знаннями в сфері українського законодавства та міжнародних стандартів охорони матеріальної та нематеріальної культурної спадщини

Компетентності	Шифр компетентності	Результати навчання
України та вжити необхідні заходи щодо її збереження		Фахове володіння професійними навичками класифікації та інвентаризації об'єктів культурної спадщини, встановлення охоронних зон, ведення облікової документації
		Професійне вміння розробляти туристичні маршрути, описувати туристичні об'єкти, складати мапи археологічних пам'яток та етнографічних об'єктів, готувати рекламну продукцію, проводити екскурсії
Володіння знаннями про особливості розвитку соціонормативної та духовної культури населення Півдня України	КФС.11	Професійні уявлення про територіально-хронологічні особливості соціальних структур та процесів, а також ритуально-культової практики, релігійних систем та етноконфесійності, образотворчої діяльності, міфології та усної народної творчості населення Півдня України від кам'яної доби до наших днів
		Фахове володіння принципами та навичками накопичення та опрацювання джерельної бази для реконструкції соціальних структур та процесів, а також ритуально-культової практики, релігійних систем та етноконфесійності, образотворчої діяльності, міфології та усної народної творчості населення Півдня України від кам'яної доби до наших днів
Здатність використовувати фахові знання для вирішення актуальних проблем археології, етнології та охорони культурної спадщини	КФС.12	Вміння визначити чинники, що впливали на розвиток окремих компонентів культури населення Півдня України від кам'яної доби до наших днів
		Професійне уявлення про культурні традиції та інновації в історико-культурному розвитку населення Півдня України
		Здатність оцінювати події та діяльність людей в історичному процесі з позиції загальнолюдських цінностей
за спеціалізацією «Історія України в світовому контексті»		
Володіти знаннями щодо видатних політичних діячів XIX – XX ст., здатність складати та узагальнювати біобібліографічні дані	КФС.13	Фахове володіння фактичним та ілюстративним матеріалом стосовно біографій видатних політичних діячів
		Здатність визначати історичне значення діяльності окремих персоналій та проводити порівняльний аналіз історіографії

Компетентності	Шифр компетентності	Результати навчання
Володіти знаннями основних етапів розвитку освіти і науки в Україні в контексті світових тенденцій	КФС.14	<p>Практичні навички накопичення бази біобібліографічної інформації стосовно окремих персоналій</p> <p>Знання особливостей освітніх процесів на різних етапах історичного розвитку українського суспільства</p> <p>Фахове володіння поняттями щодо розвитку різних рівнів та видів освіти</p> <p>Здатність визначати етапи розвитку наукових знань та науки в Україні</p> <p>Вміння встановлювати зв'язок між світовими та національними тенденціями у розвитку освіти та науки</p> <p>Здатність давати ґрунтовну характеристику історичної ролі окремих освітніх та наукових інституцій</p>
Здатність ідентифікувати головні властиві риси спеціальних галузей історичної науки: археографії, історіографії, джерелознавства, музеології та краєзнавства	КФС.15	<p>Фахове володіння основними категоріями вказаних спеціальних галузей історичної науки</p> <p>Здатність використовувати методологію вказаних спеціальних галузей історичної науки при проведенні власних досліджень</p> <p>Вміння визначати головні етапи розвитку вказаних спеціальних галузей історичної науки</p> <p>Вміння визначати роль окремих персоналій у розвитку вказаних спеціальних галузей історичної науки</p> <p>Здатність використовувати необхідний фактичний матеріал щодо вказаних спеціальних галузей історичної науки</p> <p>Фахові навички у практичній сфері використання знань зі вказаних спеціальних галузей історичної науки</p>
Володіти знаннями стосовно формування етно-конфесійної та соціальної структури українського суспільства	КФС.16	<p>Вміння характеризувати етно-конфесійну та соціальну структуру на різних етапах розвитку українського суспільства</p> <p>Фахові знання щодо головних чинників формування етно-конфесійної та</p>

Компетентності	Шифр компетентності	Результати навчання
		<p>соціальної структури суспільства</p> <p>Здатність визначати історичне значення діяльності представників окремих етно-конфесійних груп в історії України</p> <p>Володіння необхідним обсягом фактичного матеріалу стосовно окремих етно-конфесійних та соціальних груп</p> <p>Вміння визначати історичне значення феномену українського козацтва</p> <p>Фахове володіння інформацією стосовно окремих діячів – представників українського козацтва</p> <p>Здатність розглядати феномен українського козацтва у його еволюції</p>
Здатність розуміти основні характеристики економічних процесів розвитку України у взаємозв'язку зі світовими закономірностями	КФС.17	<p>Вміння виділяти окремі періоди економічного розвитку України</p> <p>Володіння знаннями щодо окремих феноменів економічної історії</p> <p>Фахове порівняння національного та світового процесів економічного розвитку</p>
Здатність визначати поняття та прояви тоталітаризму як феномену історичного розвитку світу та України в ХХ ст.	КФС.18	<p>Фахове володіння понятійним апаратом стосовно феномену тоталітаризму</p> <p>Вміння пояснювати причини виникнення тоталітаризму у світі та його проявів в Україні</p> <p>Знання щодо негативних наслідків діяльності тоталітарних режимів у національному та світовому контексті</p>
за спеціалізацією «Європейські студії»		
Фахові знання про основні тенденції розвитку країн Європи доби античності та середньовіччя	КФС.19	Розумітися на основних закономірностях розвитку країн Європи доби античності та середньовіччя. Використовувати отримані знання у наукових дослідженнях та викладацькій роботі.
Володіння знаннями в галузях соціально-економічної, політичної та культурної історії Європи від античності до раннього модерного часу	КФС.20	Знати специфіку соціально-економічного, політичного та культурного розвитку Європи від античності до раннього модерного часу. Практично використовувати отримані знання.

Компетентності	Шифр компетентності	Результати навчання
Знання основних закономірностей та тенденцій суспільного розвитку країн і регіонів Європи	КФС.21	Знати основні закономірності та тенденції суспільного розвитку Європи. Вільно застосовувати на практиці знання політичної, культурної та соціально-політичної історії країн Європи.
Усвідомлення основних етапів розвитку історичної науки в цілому та місця в ній конкретних проблем європейських досліджень нового та новітнього часу	КФС.22	Знати основні проблеми європейських досліджень нового та новітнього часу в контексті розвитку етапів історичної науки. Вміти узагальнити та конкретизувати проблематику європейських студій в сукупності гуманітарних наук.
Володіння знанням та вмінням охарактеризувати суспільні структури як на етапі сталого розвитку, так і на етапах трансформації, насамперед у Великій Британії, Російській імперії, Франції та інших провідних європейських країнах	КФС.23	Знати характеристику провідних структур європейського світу в їх історичному розвитку, особливо на стадії модернізації сучасного світу. Вміти аналізувати основні тенденції еволюції соціальних систем європейських країн нового та новітнього часу.
Здатність науково оцінювати новітні досягнення сучасних напрямів досліджень нової та новітньої історії в галузі європейських студій	КФС.24	Знати сучасні напрями досліджень нової та новітньої історії в галузі європейських студій, провідних дослідників та провідні наукові центри вивчення європейської історії. Вміти проводити порівняльний аналіз досягнень світової науки у зв'язку з європейською цивілізацією; характеризувати світ подій та світ людини на європейському просторі.

Таблиця 3

**Зміст підготовки здобувачів освітнього ступеня бакалавр
за спеціальністю «Історія та археологія» та очікувані результати навчання**

Назва навчальної дисципліни або практики	Назва змістового модуля	Шифр компетентностей	Очікувані результати навчання
1	2	3	4
I. Цикл загальної підготовки			
Українська мова	Культура українського ділового мовлення. Професійна комунікація	KI.01 KMO.03	Здійснювати аналіз і коригувати тексти відповідно до норм української літературної мови у виробничих умовах, працюючи з джерелами фахової інформації
	Фахова термінологія. Наукова комунікація як складова фахової діяльності.		Уміти коректно використовувати мовні засоби залежно від сфери та мети спілкування Уміти коректно та логічно викладати власні думки в усній і письмовій формах, поповнювати лексичний і граматичний матеріал.
Історія української культури	Праукраїнська культура. Культура української держави	KC.05	Уміти пояснити суть феномену культури, її роль у людській життєдіяльності, способи набуття, збереження та передачі базових цінностей культури
	Актуальні проблеми сучасної української культури.		Застосовувати методи культурологічного аналізу щодо тенденцій сучасних соціокультурних трансформацій в Україні та світі, коментувати і пояснювати культурні події, виявляти глибинне значення змін у сучасній культурі, виокремлювати тенденції культурно-цивілізаційних процесів та перспективи розвитку суспільства в XXI ст.
Іноземна мова	Фонетичні та граматичні норми іноземної мови.	KI.02 KMO.03	Користуватися (читати, писати, перекладати) іноземними мовами в обсязі тематики,

		КМО.05	зумовленої професійними потребами; користуватися усним мовленням у межах фахової, побутової, суспільно-політичної тематики
	Елементи усного та письмового перекладу ділових текстів іноземною мовою.		Розпізнавати складні терміни – атрибутивні словосполучення в англомовних текстах з галузі історії та здійснювати їх переклад іноземною мовою.
	Мовленнєвий етикет ділового спілкування.		Писати іноземною мовою тексти загального та професійного спрямування; представляти та доповідати результати досліджень іноземною мовою.
Філософія	Класичні філософські проблеми: еволюція постання та розвитку.	КС.05	Аналізувати вчення основних філософських концепцій та тексти європейської та української традицій.
	Філософське розуміння світу: теоретичні та прикладні виміри новітніх вчень		Спираючись на історію філософських вчень, вміти формувати власну філософську позицію зі світоглядних питань.
Політологія	Політика як соціальне явище. Предмет і методи політичної науки.	КС.05 КМО.03	Визначати тип політичної системи держави за її Конституцією, нормативно-правовими документами щодо формування та функціонування інститутів влади, політичних партій і суспільних об'єднань, використовуючи критерії класифікації політичних систем. Встановлювати власні політичні переконання та політичні переконання учасників спільної діяльності
	Історія політичної думки. Політичні інститути і процеси		Розуміти сенс і основні напрями розвитку світового політичного процесу, мати уявлення про геополітичну обстановку, місце, роль і статус

			України в сучасному політичному світі. Володіти навичками політичної культури, застосувати політичні знання в своїй професійній і громадській діяльності
БЖД / Основи охорони праці	Безпека життєдіяльності в повсякденних умовах та надзвичайних ситуаціях.	КМО.04	Уміти оцінити середовище перебування щодо особистої безпеки, безпеки колективу, суспільства, провести моніторинг небезпечних ситуацій та обґрунтувати головні підходи та засоби збереження життя, здоров'я та захисту працівників в умовах загрози і виникнення небезпечних та надзвичайних ситуацій
	Нормативно-правове забезпечення охорони праці та організація забезпечення виробничої безпеки та гігієни праці		Уміти виконувати функції, обов'язки повноваження з питань охорони праці щодо забезпечення особистої та колективної безпеки. Уміти обґрунтовувати вибір безпечних режимів праці та організувати діяльність виробничого колективу з врахуванням вимог охорони праці
Стародавні мови. М.І.Латинська мова	Граматики латинської мови Читання, переклад та аналіз латинських текстів	КІ.02 КМО.05	Знати основи граматики латинської мови. Вміння читати, перекладати та аналізувати латинські тексти фахової спрямованості.
Стародавні мови. М.ІІ. Старослов'янська мова	Основи граматики старослов'янської мови Читання, переклад та аналіз старослов'янських текстів	КІ.02 КМО.05	Знати основи граматики старослов'янської мови. Вміння читати, перекладати та аналізувати тексти старослов'янською мовою фахової спрямованості.
Педагогіка	Загальні основи педагогіки.	КМО.02 КМО.05 КФЗ.07 КІ.04	Визначати сутність педагогіки як науки, її об'єкт, предмет, основні педагогічні категорії; розкривати зв'язок педагогіки з іншими науками; характеризувати систему педагогічних наук

	Дидактика та теорія виховання		Характеризувати сутність, основні функції процесу навчання та виховання; визначати рушійні сили процесу навчання та виховання; аналізувати структуру процесу навчання та виховання, специфіку його організації в загальноосвітній школі; знаходити шляхи оптимізації та інтенсифікації процесу навчання та виховання
Методика викладання історії	Проблеми реформування системи освіти в Україні, визначення предмету методики навчання історії та мети шкільної історичної освіти	КМО.02 КФЗ.07 КІ.04	Розуміти взаємозв'язок методики викладання історії та психології, педагогіки; знати основні історичні відомості про методику викладання історії як науки
	Проблеми формування змісту і організації шкільної історичної освіти		Використовувати знання про особливості побудови шкільного курсу історії, зміст навчальних планів 5-11 класів різного профілю під час складання календарно-тематичного планування
	Проблеми організаційно-технологічного компоненту в сучасній дидактиці навчання історії		Використовувати основні методи та засоби навчання історії у школі, знати їхні переваги та недоліки, галузі застосування, володіти базовими стратегіями професійного розвитку педагога.
II. Цикл професійної підготовки			
Вступ до фаху	Історія як наука. Становлення та розвиток історичної науки.	КМО.01 КЗН.06 КФЗ.02 КФЗ.08	Вміти характеризувати структурні складові історичної науки, її зв'язок зі спеціальними історичними дисциплінами; етапи становлення та розвитку.
	Академічна доброчесність в ОНУ		Знати засади академічної доброчесності в освітньому процесі та основи академічної порядності у студентському науковому дослідженні
	Історія Одеського		Знати історію Одеського університету у різні

	національного університету		періоди, біографії видатних учених, наукові досягнення
Давня та середньовічна історія України	Вступ до вивчення курсу «Історія України»	КС.03 КС.06	Знати теоретичні питання курсу, головну історіографію історії України та основні групи історичних джерел; історію викладання історії України в Одеському університеті; історію України з найдавніших часів, зокрема процес заселення території України. Опанування історичного матеріалу щодо формування суспільства людей сучасного типу на теренах України; закономірності та конкретні особливості виникнення та історичного розвитку Давньоруської держави (IX - XIII ст.ст.), основні напрямки її внутрішньої та зовнішньої політики, етапи та форми соціально-економічного, суспільно-політичного розвитку у зазначений період; виникнення та розвиток Галицько-Волинського князівства; особливості розвитку українського суспільства в середині XIV - першій половині XVII ст. Вміти визначати теоретичні та дискусійні проблеми курсу, виділяти етапи у викладанні історії України в Одеському університеті; провести комплексне дослідження історичних процесів доби перших цивілізацій та протодержавних утворень на території України; визначити особливості історії України у добу середньовіччя, розкрити специфіку Давньоруської держави.
	Заселення території України та передісторичний період	КФЗ.06 КФС.01 КФС.03 КФС.04	
	Протоісторичний період та перші цивілізації на території України		
	Українські землі наприкінці IX – першій половині XIV ст.		
	Україна у середині XIV - першій половині XVII ст.		

Історія України в новий час	Українська національна революція 1648 – 1676 рр.	КС.03 КС.06 КФЗ.06 КФС.01 КФС.03 КФС.04	Знати: необхідний комплекс джерел до курсу; історіографічний доробок з проблематики курсу; основні та актуальні проблеми тематики даного курсу; важливі дати та події пов'язані з політичною, соціально-економічною та культурною історією України; найвидатніші персоналії, які визначали хід історичних подій в Україні; Вміти: систематизувати і аналізувати джерела до курсу; узагальнювати фактичний матеріал, набутий під час лекцій та самостійно опрацьованої літератури до курсу; творчо осмислювати відповідний матеріал і робити висновки із вивченої теми; науково пояснювати еволюційні процеси в історії України.
	Українські землі в кінці XVII – першій половині XVIII ст.		
	Українські землі в другій половині XVIII ст.		
	Історія України першої половини XIX ст.		
	Історія України другої половини XIX ст.		
	Історія України на початку XX ст.		
Новітня історія України	Українські землі в добу Великої війни, революції та постреволуційних трансформацій Комуністична модернізація українського суспільства, його становище в складі західних сусідів та Друга світова війна	КС.03 КС.06 КФЗ.06 КФС.01 КФС.03 КФС.04	Знати специфіку української національної державності; історичні витоки та корені більшовицької влади; закономірності функціонування тоталітарної системи; особливості становища українських земель у складі Польщі, Чехословаччини, Румунії; важливі дати та події періоду Другої світової війни Вміти визначати закономірності функціонування тоталітарної системи; важливі дати та події пов'язані з політичною, економічною, соціальною історією України
	Україна на шляху до незалежності (1946 – 1991 рр.) та в період незалежності		

			1946 – 2016 рр.; найвидатніші персоналії, які визначали хід історичних подій в Україні
Загальна етнологія	Загальні проблеми етнології	КС.06 КІ.03 КФЗ.02 КФЗ.05 КФС.01 КФС.05	Знати сутність наукових підходів до визначення феномену «етнічності», типологію етнічних процесів: на рівні типів та різновидів, основні ознаки прояву етнічності у соціальному просторі, основні різновиди класифікації народів Світу та їх культур, етнокультурну варіативність форм ідентичностей у Світі, характеристику етнічних процесів в основних регіонах Світу. Вміти застосовувати різноманітні методи, форми і прийоми дослідження етнічних процесів; проводити моніторинг стану крос-культурних взаємин та стосунків у міжнаціональній галузі
	Проблеми теорії етносу		
	Етноси історико-етнографічних регіонів світу		
Українська етнологія	Етнологія України: загальна характеристика, джерела, історія етнологічної думки	КІ.03 КФЗ.05 КФС.01 КФС.04 КФС.05	Знати основні етапи еволюції розвитку етнології в Україні в ХІХ-ХХІ ст., історію народознавчих дисциплін в Україні в контексті загального розвитку етнологічної науки; основні етапи розвитку української етнічності та її регіональні варіанти; субетнічні та етнографічно-регіональні групи українців; етнічний склад населення України (формування та розвиток народів і етнічних груп, виразні характеристики їх культурно-побутових традицій); міжетнічні зв'язки в історичній динаміці. Вміти здійснювати історичний та етнологічний аналіз явищ та процесів; самостійно працювати з археологічними, етнографічними, фольклорними, історичними джерелами та літературою
	Українська етнічність в часі та просторі, етнічний склад населення та міжетнічні зв'язки		

Археологія України	Археологія як наука	КС.06 КФЗ.02 КФЗ.03 КФС.03 КФС.04	Знати категорії археологічних пам'яток; Археологічну періодизацію старожитностей території сучасної України, археологічні культури та окремі пам'ятки епохи каменя, міді, бронзи, раннього залізного віку та історію їхнього польового дослідження Вміти використовувати професійно-профільовані знання в галузі фундаментальних розділів археології для вивчення історичних явищ та процесів.
	Епоха каменю, міді та бронзи		
	Ранній залізний вік		
	Археологія слов'ян		
Історія первісного суспільства	Історія первісного суспільства як наука. Первісність та цивілізація	КС.03 КС.06 КФЗ.06 КФС.03 КФС.04	Знати фактичний матеріал з історії первісного суспільства, вміти використовувати його за фахом. Використовуючи отримані знання з курсу, вміти на професійному рівні охарактеризувати історичні процеси в епоху антропосоціогенезу, первісної общини та епоху політогенезу.
	Епоха антропосоціогенезу		
	Епоха первісної общини		
	Епоха політогенезу		
Історія стародавнього Сходу	Стародавній Єгипет та Східне Середземномор'я.	КС.06 КФЗ.03 КФЗ.06 КФС.03 КФС.04	Знати основні віхи соціальної, політичної та культурної історії давньосхідних суспільств; вміти: виявляти загальне та особливе у розвитку країн Стародавнього Сходу; працювати з письмовими джерелами.
	Стародавня Месопотамія та Іран.		
	Країни Південної і Південно-Східної Азії.		
Історія стародавньої Греції та Риму	Вступ до історії стародавньої Греції. Греція до IV ст. до н.е.	КС.06 КІ.02 КФЗ.03 КФЗ.06 КФС.03 КФС.04	Знати історію стародавньої Греції як науку, що вивчає історичні процеси, явища і події, які відбувалися впродовж тривалого часу існування від крито-мікенської цивілізації, архаїчної Греції, полісний та елліністичний періоди; основні події та перебіг історичного процесу, а також місце і роль історії Стародавнього Риму в системі європейської та світової культури;
	Криза полісу. Греція в елліністичну епоху.		
	Царський період. Перетворення Римської республіки в середземноморську державу (VIII-I в. до н.е.)		

	Падіння республіканського ладу. Виникнення системи принципату. Домінат та кінець античного світу.		вміти: працювати з античними джерелами та сучасними науковими працями
Історія середніх віків	Вступ до історії середніх віків. Європа в V — XI ст.	КС.06 КФЗ.02	Знати сутність феодалізму як суспільного ладу та його особливості в країнах Західної Європи; періодизацію західноєвропейського середньовіччя; характерні риси економічних, суспільно-політичних та культурних інститутів Західної Європи, її політичну карту. Вміти виявляти загальне та особливе у розвитку країн Західної Європи V – кінця XV ст.; працювати з історичними джерелами та спеціальною літературою з історії країн Західної Європи вказаного часу; мислити історично, виявляти причинно-наслідкові зв'язки.
	Соціально-економічний та політичний розвиток Європи в XI – XV ст.	КФЗ.03 КФЗ.06 КФС.03	
	Культура Західної Європи в V — XV ст.	КФС.04	
Історія пізнього середньовіччя	Вступ. Великі географічні відкриття. Історичний розвиток Німеччини у XVI – першій половині XVII ст.	КС.06 КФЗ.02 КФЗ.03 КФЗ.06 КФС.03 КФС.04	Знати характерні риси економічних, суспільно-політичних та культурних інститутів Західної Європи, її політичну карту; особливості історичного розвитку країн Західної Європи наприкінці середньовіччя. Вміти виявляти загальне та особливе у розвитку країн Західної Європи XVI – середини XVII ст.; працювати з історичними джерелами та спеціальною літературою з історії країн Західної Європи вказаного часу; мислити історично, виявляти причинно-наслідкові зв'язки.
	Історичний розвиток Англії та Франції у XVI – першій половині XVII ст.		

	Історичний розвиток Італії, Іспанії та Нідерландів у XVI – першій половині XVII ст. Міжнародне становище в Європі.		
Історія країн Західної Європи та Північної Америки в новий час	Модернізація європейського та північноамериканського суспільства та зародження капіталізму (1640-1789 рр.)	КФЗ.02 КФЗ.06 КФС.03 КФС.04	Знати основні конституційні та програмні документи країн Європи та Америки в новий час; політичну та економічну географію країн Європи та Америки з 1640 по 1918 рр.; основні риси «західної цивілізації» сучасного типу, часів її становлення; ключові етапи та особливості формування країн західної демократії. Вміти здійснювати комплексний аналіз економічних та соціальних процесів, залучаючи фактичний матеріал з історії «західних країн» в новий час; узагальнювати загальносвітові явища нового та новітнього часу, спираючись на базові принципи функціонування західноєвропейської та атлантичної цивілізації; виявляти історичні аспекти європейського та американського конституціоналізму при оцінці сучасності; ясно і логічно висловлювати свої думки як усно, так і письмово з проблемних питань нової історії.
	Затвердження капіталізму та початковий етап індустріалізації країн Західної Європи та Північної Америки. (1789-1870 рр.)		
	Німеччина, Франція та Австро-Угорщина в 1871-1914 рр.		
	США, Велика Британія та Італія в 1871-1914 рр. Перша світова війна.		
Історія країн Західної Європи та Північної Америки в новітній час	Розвиток країн Західної Європи та Північної Америки в 1918-1929 рр. Змістовий модуль 3. Змістовий модуль 4.	КФЗ.02 КФЗ.06 КФС.03 КФС.04	Знати важливі дати та події, пов'язані з розвитком країн Європи та Північної Америки в період 1918-2000-их рр.; характерні риси розвитку «західного суспільства» на сучасному етапі. Орієнтуватися в історії провідних країн Європи та Північної Америки в період 1918-2000-ні рр.; проводити об'єктивний аналіз соціальних, економічних та культурних процесів в країнах
	Розвиток країн Західної Європи та Північної Америки в 1918-1939 рр. та Друга		

	світова війна 1939-1945 рр. «Холодна війна». США в 1945-2000-х рр. Країни Західної Європи в 1945-2000-х рр.		«західної демократії» в міжвоєнний період, часів «холодної війни» та на сучасному етапі.
Історія країн Центральної та Східної Європи в новий час	Центральна Європа напередодні нової історії та в новий час.	КФЗ.03 КФЗ.06 КФС.03 КФС.04	знати: найважливіші джерела в межах курсу; історіографічний доробок з проблематики курсу; основні віхи соціальної, політичної та зовнішньополітичної історії країн Центральної та Східної Європи; важливі дати, події та процеси в історії країн Центральної та Східної Європи вміти: працювати з письмовими джерелами та науковою літературою з проблематики курсу; узагальнювати фактичний матеріал, набутий під час лекцій та самостійно опрацьованої літератури до курсу; здійснювати історичний аналіз явищ та процесів; ясно і логічно висловлювати свої думки як усно, так і письмово.
	Східна Європа напередодні нової історії та в новий час.		
Історія країн Центральної та Східної Європи в новітній час	Центрально-східноєвропейський регіон в 1918-1991 рр.	КФЗ.03 КФЗ.06 КФС.03 КФС.04	Знати фактичний матеріал, який складає зміст курсу історії Центрально-Східної Європи від завершення Першої Світової війни до сьогодення; політичну та економічну характеристику регіону, основні джерела по темах курсу; історіографію основних і найбільш дискутованих проблем. Узагальнювати фактичний матеріал, пов'язувати історію західних та південних слов'я із загальноєвропейськими економічними, соціальними та політичними процесами; аналізувати регіональні аспекти
	Південні та західні слов'яни в 1918-2000-х рр		

			європейської історії, враховуючи цивілізаційні відмінності слов'янських народів.
	Соціально-економічний та політичний розвиток СРСР в 1922-1991 рр.		Знати особливості трансформації політичного режиму, соціальної структури суспільства, розвитку економіки, культури, науки в Радянському Союзі.
Історія країн Азії та Африки	Історія афро-азіатського регіону в III –XVIII ст.	КФЗ.02 КФЗ.06 КФС.03 КФС.04	Знати: основні концепції історії країн Азії та Африки в Середні віки, Новий та Новітній час; хронологію, понятійний апарат в рамках курсу; необхідний комплекс джерел до курсу; традиції та норми соціально-політичної, соціально-економічного життя, характер історичної динаміки цивілізацій Афро-азіатського регіону; важливі дати та події, пов'язані з історією країн Азії та Африки; роль і значення історичних особистостей в історії регіону означеного періоду. Вміти :давати оцінку основним історіографічним проблемам курсу; залучати до історичного аналізу теоретичні підходи з історії країн Азії та Африки; використовувати відповідну термінологію; описувати та інтерпретувати історичні факти, явища і процеси історії країн Азії та Африки в Середні віки, Новий та Новітній час; виявляти специфіку розвитку цивілізацій афро-азіатського світу на різних етапах історичної еволюції.
	Історія країн Азії та Африки у XIX – на початку XX ст.		
	Новітня історія країн Азії та Африки		
Історія міжнародних відносин	Міжнародні відносини в період античності та середніх	КМО.01 КС.06	Знати термінологію та теоретичні підходи до історії міжнародних відносин; особливості

	<p>віків</p> <p>Світ в епоху Вестфальської та Віденської систем міжнародних відносин.</p> <p>Міжнародні відносини в ХХ ст. – на початку ХХІ ст.</p>	<p>КФЗ.02</p> <p>КФЗ.06</p> <p>КФС.01</p> <p>КФС.04</p>	<p>розвитку дипломатії як суспільно-політичного явища на різних історичних етапах; специфіку розвитку зовнішньої політики провідних країн світу в історичному вимірі; характерні риси історичних форм систем міжнародних відносин; ключові проблеми міжнародних відносин на початку ХХІ ст. та специфіку сучасної системи міжнародних відносин.</p> <p>Вміти коректно використовувати термінологію, пов'язану із історією міжнародних відносин;</p> <p>залучати до історичного аналізу теоретичні підходи з історії міжнародних відносин;</p> <p>пов'язувати внутрішньополітичні та економічні процеси із міжнародними подіями;</p> <p>об'єктивно аналізувати сучасну систему міжнародних відносин як продукт багатоміжової еволюції.</p>
Музеєзнавство	Історія та різновиди музейних комплексів	<p>КФЗ.01</p> <p>КФЗ.02</p> <p>КФЗ.03</p> <p>КФС.02</p> <p>КФС.06</p>	<p>Знати основи музейної справи та принципи організації роботи музеїв; основи роботи із музейною документацією та музейними фондами; принципи комплектації та оформлення музейної експозиції; класифікацію музеїв та специфіку роботи різних видів установ.</p> <p>Вміти працювати з обліковою документацією музеїв; організувати та оформляти музейні експозиції; готувати сценарії екскурсій та планувати екскурсійні маршрути; залучати</p>

	Специфіка музейної справи та роботи музейних установ		знання про організацію роботи провідних музеїв світу для практичної діяльності.
Пам'яткознавство	Пам'ятки історії та культури як історико-культурний феномен	КФЗ.01 КФС.07 КФС.06	Знати основні напрямки розвитку системи законодавства; володіти знаннями в сфері охорони пам'яток; Вміти застосовувати отримані знання у практичній діяльності; використовувати методи й форми діяльності на сучасному етапі пам'яткознавства
	Історико-культурна спадщина: охорона та збереження		
Архівознавство	Теоретичні засади архівознавства	КМО.05 КС.06 КФЗ.01 КФЗ.02 КФЗ.03 КФС.02 КФС.06	Орієнтуватися в теоретичних засадах та термінології архівної справи; знати історію архівної справи, структуру центральних, регіональних та відомчих архівів України; методику пошуку та опрацювання документів в архіві; методику організації архівних документів на різних рівнях архівної системи. Вміти створювати та комплектувати архівні фонди установ та приватних осіб; описувати архівні матеріали згідно з нормативними вимогами; складати, організувати та вільно використовувати довідковий апарат архівів; архівувати науково-технічну документацію; професійно використовувати інформацію архівних документів; застосовувати сучасні
	Основи роботи з архівними документами		

			інформаційні технології в архівній справі.
Основи генеалогії та геральдики	Основи генеалогії	КС.01 КС.06 КФЗ.01 КФЗ.02 КФЗ.08 КФС.03 КФС.04 КФС.06	Знати основні теоретичні питання генеалогії, методика та загальні правила генеалогічного дослідження, основи соціального етикету як відображення родословної ієрархії та історичних традицій; ключові поняття й історію розвитку геральдики, правила побудови та блазування гербів, особливості теорії різних розділів геральдики. вміти: працювати з генеалогічними та геральдичними джерелами; аналізувати генеалогічний та геральдичний матеріал; складати родовід, охарактеризувати систему соціального етикету як відображення родословної ієрархії та історичних традицій; правильно читати герби й емблеми країн Європи й України; застосовувати отримані знання на практиці.
	Теоретичні основи геральдики		
Джерелознавство	Теоретико-методологічні проблеми джерелознавства.	КФЗ.01 КФЗ.02 КФЗ.03 КФС.02 КФС.04	Знати основні етапи становлення та розвитку джерелознавства як спеціальної історичної дисципліни. Вміти на професійному рівні здійснити класифікацію джерел по типам, видам, засобам зберігання. Знати зміст та вміти дати характеристику базових письмових джерел з історії.
	Особливості розвитку окремих видів джерел та основні методи їх вивчення.		
Історіографія	Теоретико-методологічні проблеми історіографії. Становлення історичної науки та її основні напрямки.	КФЗ.01 КФЗ.02 КФЗ.03 КФС.02 КФС.04	Знати класифікацію історіографічних напрямків та методи опрацювання та аналізу історичної літератури; основні поняття історіографічного аналізу; особливості основних напрямків в історичній науці, що існували в Європі з Античності до початку ХХ в.

			Вміти надавати історіографічний аналіз; аналізувати комплекс наукових робіт по певній проблемі використовувати матеріали курсу для оцінки історіографії, що відноситься до власних досліджень.
Основи антропології	Предмет та завдання антропології. Морфофізіологія людини. Антропогенез	КФЗ.02 КФС.04 КФС.06	Знати основні морфофізіологічні ознаки людини, проблеми антропогенезу, критерії визначення рас, фактори расоутворення, сучасне розселення великих та малих рас, антропологічних типів, співвідношення расових та етнічних ознак.
	Етнічна антропологія		
Археологія Європи	Вступ до курсу	КФЗ.03 КФЗ.06 КФС.04	Знати особливості археологічних культур Європи, їхні хронологічні межі та ареали поширення. Розуміти сутність поняття археологічна культура. Знати особливості культурно-історичного процесу на території Європи, що відтворюється за даними археології Вміти співставляти історичні події, процеси з періодами (епохами) археологічної періодизації; орієнтуватись у науковій періодизації передісторії та ранньої історії Європи; вміти користуватися палеогеографічною періодизацією розвитку клімату Європи в антропогені.
	Передісторія (кам'яний вік)		

	Археологія античності та середньовіччя		
Археологія ідентичності	Теорія і методи реконструкції ідентичностей	КС.03 КС.05 КС.06 КФЗ.01 КФЗ.02 КФЗ.03 КФЗ.05 КФС.02 КФС.04 КФС.05 КФС.12	Знати: Основні положення базових теоретичних підходів до визначення ідентичності та її динаміки у часі та географічному й соціальному просторі; Просторову та хронологічну динаміку ідентичностей різного роду Специфічні чинники прояву ідентичності у різні історичні епохи Вміти: професійно створювати та опрацьовувати джерельну базу для реконструкції ідентичності у її динаміці в часі та соціальному й географічному просторі визначити прояви ідентичності у матеріальній та нематеріальній культурній спадщині; вільно оперувати методикою та понятійним апаратом реконструкції ідентичності у її динаміці в часі та соціальному й географічному просторі
	Археологія динаміки ідентичностей у часі та просторах		
Історичне краєзнавство	Теоретичні основи історичного краєзнавства	КС.03 КФЗ.02 КФС.02 КФС.05	Знати розвиток теоретичних та практичних засад історичного краєзнавства в різних країнах світу; розглянути особливості краєзнавства Південно-Західної України – Одещини. Вміти розкривати події і явища розвитку регіональної історії як складової
	Історичне краєзнавство Півдня України		

			частини загально українського історичного та культурного процесу; проаналізувати важливі культурні, суспільно-політичні та економічні процеси регіональної історії та визначити фактори, що впливали на розвиток історичного краєзнавства.
Історична географія	Теоретичні проблеми історичної географії	КФЗ.02 КФС.02 КФС.04	Знати основні та актуальні проблеми тематики курсу історична географії; важливі дати та події пов'язані з політичною, економічною, соціальною історією та географією світу; Вміти користуватися допоміжними матеріалами; на основі узагальнення матеріалу лекцій і літератури, розробити карти за відповідною тематикою.
	Історична географія Європи		
Археологічна / етнологічна практика	Вивчення пам'яток матеріальної і духовної культури краю, виявлення історичних аспектів дослідження давніх та сучасних етносів регіону	КС.06 КІ.03 КФЗ.05 КФС.05 КФС.06	Знати види пам'яток матеріальної і духовної культури краю, історичні аспекти дослідження давніх та сучасних етносів.
Музейна практика	Організація роботи музейних установ	КС.06 КІ.03 КФЗ.05 КФС.05 КФС.06	Знати принципи роботи музейних установ та створення колекцій. Вміти виконувати фахові обов'язки співробітника музейної установи, створювати тематичні експозиції з музейної колекції; працювати із фондами музею; розробити та повести екскурсію
Архівна практика	Організація роботи державних архівів. Науково-дослідницька діяльність.	КС.06 КІ.03 КФЗ.05 КФС.05 КФС.06	Знати правила та особливості організації роботи державних архівів, мати уявлення про науково-дослідницьку діяльність національних архівів України, зокрема Державного архіву Одеської області. Вміти правильно складати археографічний

			опис архівних документів; застосовувати здобуті знання під час написання наукових робіт.
Педагогічна практика	Побудова шкільного курсу історії і організація процесу навчання з історії України та всесвітньої історії.	КС.04 КІ.04 КФЗ.07	Уміти на належному навчально-методичному та науковому рівні проводити уроки з історії України та всесвітньої історії, на яких формуються початкові та провідні історичні поняття, самостійно створювати поурочне тематичне планування
Комплексний державний іспит за напрямом "Історія та археологія"	Державний іспит	КС.03 КФЗ.03 КФЗ.08 КФС.03	Здатність отримати дані з історичних джерел, аналізувати та систематизувати їх, здійснити наукову критику; здатність до оцінки альтернативних шляхів соціально-економічного та суспільно-політичного розвитку України
Дипломна робота	Дипломна робота як показник рівня фахової кваліфікації студента.	КС.01 КС.02 КІ.01 КФЗ.01 КФЗ.04 КФЗ.05 КФС.03	Здатність використовувати професійно-профільовані знання й практичні навички для вирішення практичних завдань в галузі суспільних наук, зокрема історії; базові знання в галузі теорії та методології загально-історичних процесів та суспільного розвитку. Вміння використовувати отримані фундаментальні знання і практичні навички на всіх етапах виконання науково-дослідної роботи, включаючи пошук необхідної інформації.

<i>Спеціалізація «Археологія, етнологія та охорона культурної спадщини»</i>			
Курсова робота	Написання та захист курсової роботи	КС.01 КС.02 КІ.01 КФЗ.01 КФЗ.04 КФЗ.05 КФС.03	Знати загальні правила оформлення курсової роботи та вміти застосовувати їх на практиці. Вміти працювати з історичними джерелами та науковою літературою, аналізувати, систематизувати матеріал.
ОНД	Теоретичні основи та організація наукових досліджень в галузі археології, етнології та охорони культурної спадщини	КМО.02 КМО.05 КС.01 КС.06 КІ.01 КІ.03 КФЗ.01 КФЗ.02 КФЗ.03 КФЗ.04 КФС.02 КФС.03 КФС.07 КФС.12	Знати теоретичні основи, питання методології та методики, технології та організації індивідуальної науково-дослідницької діяльності, структуру та організацію наукової діяльності в галузі археології та етнології. Вміти володіти понятійним апаратом теорії наукових досліджень, застосовувати методологію та методику опрацювання археологічних й етнографічних пам'яток та джерел, відбирати та аналізувати необхідну інформацію, формулювати мету, завдання та гіпотезу, планувати і проводити емпіричні дослідження, порівнювати їх результати із теоретичними обґрунтуваннями проблеми; формулювати висновки наукового дослідження; складати звіти та доповіді, тези й анотації, підготуватися до написання курсової та дипломної роботи.
	Індивідуальна науково-дослідницька діяльність в галузі археології, етнології та пам'яткоохоронної справи		
Інформаційні технології в археології та етнології	Теоретичні засади вжитку ІТ. Бази даних	КМО.02 КС.02 КФЗ.01 КФС.07	Знати принципи використання інформаційних технологій в археологічній та етнологічній діяльності; стан і тенденції розвитку

	Синтез емпіричних даних програмними засобами		інформаційних технологій та особливостей їх використання в професійній діяльності. Вміти застосовувати підходи та методи розробки та впровадження інформаційних систем; орієнтуватися в засадах управління інформаційними ресурсами та технологіями у процесі польової роботи; вміти проектувати та розробляти бази даних у відповідності меті конкретного дослідження; використовувати наявні бази даних за допомогою запитів; вміти застосовувати методи математичної статистики при обробці значних масивів даних; аналізувати динамічні ряди; складати просторово-орієнтовані бази даних, картографувати явища культури; обробляти просторово-орієнтовану інформацію в ГІС-системах; мати уявлення про набір спеціалізованих програм у своїй галузі.
Стать та вік в традиційних культурах	«Стать» та «вік» як об'єкт етнологічних досліджень	КМО.03 КС.05 КФС.11	Знати сутність понять «статовіковий символізм», «статеві ролі», «вікові ролі»; «статеві стереотипи», «вікові стереотипи»; Вміти орієнтуватися в основних напрямках гендерних досліджень; застосовувати різноманітні методи, форми, прийоми і сучасні технічні засоби вивчення дослідницького матеріалу; самостійно працювати з різними типами історичних та етнологічних джерел; застосовувати здобуті теоретичні знання, навички та вміння в практичній діяльності
	Статеві та вікові ролі в традиційних звичаях та обрядах.		

Північно-Західне Причорномор'я у первісну добу	Північно-Західне Причорномор'я у добу привласнюючої економіки	КМО.05 КС.02 КФ3.03 КФС.05 КФС.07 КФС.08 КФС.09 КФС.11 КФС.12	Знати регіональні та хронологічні особливості культурного освоєння Північно-Західного Причорномор'я у первісну добу, основні напрямки культурно-історичних, етногенетичних, палеоекономічних та інших контактів населення Північно-Західного Причорномор'я із суміжними та віддаленими територіями у первісності. Вміти знайти та опанувати джерельну базу для реконструкції системи освоєння окремих мікрорегіонів Північно-Західного Причорномор'я у певний проміжок додержавної доби розвитку; Визначати теоретико-методологічну базу інтерпретації взаємозв'язку історичних та природно-географічних та кліматичних процесів у Північно-Західному Причорномор'ї у додержавну добу з урахуванням ролі в цих процесів рівня Чорного моря та динаміки його берегової лінії
	Північно-Західне Причорномор'я у добу ранніх землеробів та скотарів		
Українці Лісостепу і Степу	Порубіжжя Заселення та формування етнічного складу населення	КМО.03 КС.05 КФС.07 КФС.08 КФС.09 КФС.10	Знати причини та наслідки заселення порубіжжя Степу і Лісостепу, історичні, природні умови формування етнічного складу населення, господарсько-побутову адаптацію.

	Етнокультурні процеси в зоні Порубіжжя	КФС.11 КФС.12	Розуміти механізм комунікації носіїв різних культур, наслідки міжкультурної взаємодії. Вміти здійснювати реконструкції моделей міжкультурних взаємин, виокремлювати в предметах матеріальної і духовної культури українців іншопольові елементи регіональну специфіку етнокультури українців Порубіжжя
Археологічний та етнографічний туризм й музейництво	Специфіка археологічного і етнографічного туризму	КМО.01 КС.04 КІ.04 КФЗ.05 КФЗ.07 КФС.06 КФС.10	Знати перелік і локалізацію основних археологічних і етнографічних об'єктів України і Одещини, методика польових і етнографічних розвідок, прийоми первісної фіксації артефактів для реставрації і зберігання, методика написання екскурсій, особливості проведення екскурсій у польових умовах, техніку безпеки під час ознайомлення туристів з археологічними і етнографічними об'єктами. Вміти розробляти туристичні маршрути, описувати туристичні об'єкти, скласти мапи археологічних пам'яток та етнографічних об'єктів, готувати рекламну продукцію, проводити екскурсії.
	Археологічні і етнографічні музеї як туристичні об'єкти		
Теорія й методи соціокультурної антропології	Історія теоретичної соціокультурної антропології	КС.01 КФЗ.01 КФЗ.02 КФЗ.03 КФЗ.04 КФС.02	Знати теоретичні засади та термінологію соціокультурної антропології, методологію пізнання культур та її компонентів; Вміти створювати та працювати з етнографічними програмами; описувати культурно-побутові практики шляхом
	Польовий метод в соціокультурній антропології		

	Гносеологічні та епістемологічні прийоми інтерпретації культур	КФС.03 КФС.07	польового методу; використовувати різноманітні прийоми та форми роботи під час експедиційних та стаціонарних досліджень; професійно вести польову документацію, писати на базі її польові звіти; застосовувати конкретні методики описання та пояснення культурних феноменів.
Ранні кочівники Північного Причорномор'я	Джерельна база та історія вивчення сарматських старожитностей Північного Причорномор'я	КС.05 КФЗ.06 КФС.07 КФС.08 КФС.09 КФС.11	Знати історію вивчення та особливості сарматських старожитностей Північного Причорномор'я; історію сарматських племен в регіоні у III ст. до н.е. – першій половині I тис. н.е. Вміти самостійно опрацьовувати свідоцтва письмових, археологічних, нумізматичних та епіграфічних джерел про сарматів Північного Причорномор'я; вміти застосовувати здобуті знання, навички та вміння при відтворенні, на підставі аналізу різних категорій джерел, історії кочового населення Північного Причорномор'я у останні століття до нашої ери – перші століття нашої ери
	Сармати в III ст. до н.е. – I ст. н.е.		
	Сармати в II – IV ст. н.е.		
Тюркські народи Східної Європи	Етнічна історія тюркських народів Східної Європи	КС.05 КФЗ.06 КФС.07 КФС.08 КФС.09 КФС.11	Знати сучасну систему розселення тюркських народів Східної Європи та їх місце в етнополітичній системі; основні особливості матеріальної, соціонормативної та духовної культури тюркських народів Східної Європи. Вміти орієнтуватися в етнічному різноманітті тюркських народів Східної Європи та їх місці в етнокультурному процесі регіону в
	Етнічна культура тюркських народів Східної Європи		

			історичної ретроспективі; професійно використовувати знання з етнокультуритюркських народів Східної Європи в історичних, зокрема, слов'янистичних студіях.
Етноісторичні аспекти формування української нації	Історичні передумови формування українського етносу	КМО.03 КС.05 КФЗ.03 КФЗ.06 КФС.04 КФС.12	Знати теоретичні засади та термінологію курсу; основні джерела з курсу: історичні, археологічні, фольклорні, етнографічні; стан наукової розробки проблеми формування української нації; основні теорії та концепції походження українців. Вмітиздійснювати етнологічний та етнополітичний аналіз явищ та процесів; застосовувати здобуті знання, навички та вміння в практичній діяльності.
	Особливості формування української нації		
Стандарти та практики пам'яткоохоронної справи	Пам'ятки історії та культури як історико-культурний феномен	КМО.01 КМО.04 КФС.05 КФС.10	Знатиосновні напрямки розвитку системи законодавства охорони культурної спадщини; основні вимоги і напрями впливу на покращення стану національної системи охорони культурної спадщини; сучасний стан,

	Історико-культурна спадщина: охорона та збереження		особливості і проблеми механізму реалізації загальноукраїнської та регіональної української політики у сфері збереження культурної спадщини. Вміти робити класифікацію об'єктів культурної спадщини, готувати і оформляти відповідну документацію для проведення інвентаризації пам'яток охорони культурної спадщини, їх технічного огляду та технічного стану, встановлення охоронних зон, складати облікову документацію
Античний світ Північного Причорномор'я	Вступ. Джерела та історія вивчення	КС.05 КФЗ.06 КФС.07 КФС.08 КФС.09 КФС.11	Знати історію вивчення та особливості античних пам'яток Північного Причорномор'я; історію античного населення в регіоні Вміти самостійно опрацьовувати свідоцтва письмових, археологічних, нумізматичних та епіграфічних джерел про античне населення у Північному Причорномор'ї; вміти застосовувати здобуті знання, навички та вміння при відтворенні, на підставі аналізу різних категорій джерел, особливостей античного світу Північного Причорномор'я
	Античні пам'ятки Північно-Західного Причорномор'я		
	Грецька колонізація Таврики та Боспору Кіммерійського		

Духовна культура та обрядовість населення Південно-Західної України	Походження ритуалів та їх еволюція	КМО.03 КС.05 КФЗ.07 КФС.06 КФС.9 КФС.11	Знати структуру та зміст обрядовості, семантику та символіку обрядовості. Вміти дійснювати етнологічний аналіз обрядових явищ та процесів; застосовувати різноманітні методи, форми, прийоми і сучасні технічні засоби вивчення дослідницького матеріалу; самостійно працювати з етнографічними, фольклорними, історичними джерелами та літературою з проблем обрядовості; застосовувати здобуті знання, навички та вміння для реконструкції структури окремих елементів духовної культури; складати картотеки публікацій про ритуали в, що містяться у наукових і періодичних виданнях
	Структурно-функціональний аналіз та локальні особливості обрядовості		
Антропологія міста та міські субкультури	Місто як об'єкт соціальної антропології	КМО.03 КС.05 КФЗ.02 КФС.05 КФС.9 КФС.10	Знати сутність понять «місто», «міська культура», «субкультура»; типологію міських субкультур Вміти орієнтуватися в основних напрямках вивчення міста та міської культури в сучасних дослідженнях; визначати особливості джерельної бази
	Субкультури: підходи, типологія, історіографія		

	Культурні коди міської культури		етнологічного дослідження міста; визначати особливості дитячої, молодіжної субкультур; проводити аналіз святкової традиції в міській культурі; виявляти співвідношення вербальних та невербальних кодів в міській традиції; визначати систему жанрів міського фольклору.
<i>Спеціалізація «Історія України в світовому контексті»</i>			
Курсова робота	Написання та захист курсової роботи	КС.01 КС.02 КІ.01 КФЗ.01 КФЗ.04 КФЗ.05 КФС.03	Знати загальні правила оформлення курсової роботи та вміти застосовувати їх на практиці. Вміти працювати з історичними джерелами та науковою літературою, аналізувати, систематизувати матеріал.
ОНД	Теоретичні основи наукової діяльності.	КС.01; КФЗ.01; КФЗ.04; КФС.01; КФС.03	Знати історіографічний доробок з проблематики курсу, основні та актуальні проблеми тематики даного курсу, важливі дати та події, пов'язані з розвитком методології історичних досліджень, послідовність та етапи виконання наукового дослідження, основні принципи роботи над історичним дослідженням. Вміти узагальнювати фактичний матеріал,

	<p>Основи методології наукового дослідження.</p>		<p>набутий під час лекцій та самостійно опрацьованої літератури до курсу, орієнтуватися в питаннях методології історії, визначати основні напрямки наукових досліджень в різні періоди, характеризувати та застосовувати загальнонаукові та спеціальнонаукові методи дослідження, застосовувати знання з методики написання дослідження під час навчально-дослідницької діяльності, робити висновки з вивченої теми.</p>
<p>Історія Одеського (Новоросійського) університету</p>	<p>Імператорський Новоросійський університет – перший класичний університет на півдні України</p> <p>Одеський університет у системі радянської української освіти і науки (1920-1991 рр.)</p> <p>Сучасний університет: на шляху інтеграції у світовий науковий та освітянський простір</p>	<p>КФС.14</p>	<p>Знати джерельну базу до вивчення курсу, історіографію з проблематики курсу, основні етапи становлення та розвитку першого ВНЗ на півдні України, основні наукові школи Одеського (Новоросійського) університету, їх досягнення та представників.</p> <p>Вмітиздійснювати соціально-історичний аналіз змісту і форм організації навчального процесу і наукових досліджень в університеті на різних етапах розвитку, узагальнювати фактичний матеріал, набутий під час лекцій та самостійно опрацьованих джерел до курсу, застосовувати знання з методики наукових досліджень при опрацюванні різних джерел, робити висновки з вивченої теми.</p>

Українське джерелознавство та археографія	Теоретичні проблеми джерелознавства й археографії	КФЗ.03 КФС.14	Знати комплекс джерел і історіографічний доробок до питань джерелознавства; джерельну базу історії України і її особливості, вузлові теоретико-методологічні питання: теорію джерела, його природу, зв'язок з історичним фактом, джерельну інформацію тощо, сучасні підходи до класифікації історичних джерел; методика пошуку, виявлення, опрацювання джерел, способів встановлення їх автентичності, здобуття інформації, перевірки її достовірності; класифікацію археографічних публікацій та основні етапи здійснення археографічної публікації; основні принципи роботи з археографічними публікаціями. Вміти творчо осмислювати відповідний матеріал; співставляти і аналізувати різні точки зору; аналізувати джерела з історії України різних історичних епох; науково пояснювати теоретичні проблеми джерелознавства, аналізувати процес розвитку українського джерелознавства, орієнтуватися в питаннях методології археографії; визначати основні тенденції археографічної думки та практики в різні періоди, робити висновки з вивченої теми.
	Історія українського джерелознавства та археографії		
	Основні типи джерел з історії України. Характеристика речових, зображальних, фонічних і вербальних джерел		

Історія українського козацтва та його світових аналогів	Витоки, походження та становлення козацтва в Україні та сусідніх з нею територіях.	КФС.16	Знати основні теорії походження козацтва, важливі події пов'язані з історією козацтва, мати уявлення про видатних діячів, які вплинули на формування та трансформації козацьких структур. Вміти визначати основні етапи розвитку українського козацтва та його окремих складових, порівнювати українське козацтва з відповідними воєнізованими формування в Європі та світі, пов'язувати розвиток і діяльність козацтва з національними та світовими соціально-економічними процесами та політичними подіями.
	Українське козацтво та інші військово-політичні структури Європи XV – XVIII ст.		
	Проблеми існування козацтва наприкінці XVIII - XX ст.		
Сучасні проблеми музеології та туристичного краєзнавства в Україні	Виникнення та розвиток музеології та туристичного краєзнавства. Об'єкт, предмет, основні завдання та теоретико-методологічні засади	КФС.15	Знати необхідний комплекс джерел до курсу, історіографічний доробок з проблематики курсу; основні та актуальні проблеми тематики даного курсу; найвидатніші персоналії, які визначали хід розвитку музейної справи та туристичного краєзнавства в Україні; важливі дати та події, пов'язані з розвитком музеології та туристичного краєзнавства в Україні; основні центри дослідження музеології та туристичної діяльності в регіонах України. Вміти узагальнювати фактичний матеріал,

	Регіональні особливості досліджень краєзнавчо-туристичних та музейних ресурсів України		набутий під час лекцій та самостійно опрацьованої літератури до курсу; орієнтуватися в туристичному потенціалі регіонів України; визначати основні напрямки розвитку краєзнавчого туризму в різні періоди; робити висновки з вивченої теми.
Економічна історія України в світових процесах IX-XX ст.	Економічна історія України IX – першої половини XVII ст. в контексті розвитку європейської економіки	КФС.17	Знати історіографічний доробок з проблематики курсу, основні та актуальні проблеми економічної історії курсу, важливі дати та події, пов'язані з розвитком світових економічних процесів досліджень, їх послідовність та етапи. Вміти узагальнювати фактичний матеріал, набутий під час лекцій та самостійно опрацьованої літератури до курсу,
	Економіка України в модернізаційних процесах нової доби (друга половина XVII – XX ст.)		

	Економіка України у XX ст. під впливом зовнішньополітичних та зовнішньоекономічних факторів		орієнтуватися в питаннях інтеграції України у світову економіку протягом історичного процесу, характеризувати основні економічні поняття та терміни, робити висновки з вивченої теми.
Історія релігії та церкви в Україні в національному та європейському контекстах	Розвиток релігії на Українських землях (IX- XVII ст.)	КФС.16	Знати необхідний комплекс джерел до курсу; історіографічний доробок з проблематики курсу; основні та актуальні проблеми тематики даного курсу; важливі дати та події пов'язані з церковною історією України; найвидатніші персоналії, які визначали хід подій релігійної та церковної історії України. Вміти систематизувати і аналізувати джерела до курсу; узагальнювати фактичний матеріал, набутий під час лекцій та самостійно опрацьованої літератури до курсу; робити висновки з вивченої теми.
	Релігійно-церковні процесив Україні у XVIII – XIX ст.		
	Релігійно-церковні процеси в Україні у XX ст.		
Історія освіти і науки в Україні	Традиції освіти та наукових знань (IX – початок XIX ст.)	КФЗ.03; КФС.14	Знати необхідний комплекс джерел до курсу, історіографічний доробок з проблематики курсу; основні та актуальні проблеми тематики даного курсу; важливі дати та події, пов'язані з розвитком освіти і науки в Україні;
	Система освіти та наукові досягнення у модерну добу.		

			основні освітні та наукові центри в різні періоди історії України. Вміти узагальнювати фактичний матеріал, набутий під час лекцій та самостійно опрацьованої літератури до курсу; орієнтуватися в історії освітніх закладів на Україні; визначати основні напрямки наукових досліджень в різні періоди; робити висновки з вивченої теми.
Історія преси в Україні (кінець XVIII – початок XXI ст.)	Становлення та розвиток періодики на теренах України (кінець XVIII – початку XX ст.)	КФЗ.03; КФС.14	Знати: необхідний комплекс джерел до курсу; історіографічний доробок з проблематики курсу; основні та актуальні проблеми тематики даного курсу; важливі дати та події, пов'язані з розвитком періодичної преси в Україні. Вміти: узагальнювати фактичний матеріал, набутий під час лекцій та самостійно опрацьованої літератури до курсу; орієнтуватися в історії періодичних видань в Україні; визначати основні напрями наукових досліджень в різні періоди; робити висновки з вивченої теми.
	Періодична преса у новітній час		
Український історіографічний процес в контексті еволюції світової науки	Період позитивістської історіографії історії України другої половини XIX – початку XX ст. (1920-х рр.)	КФС.15	Знати історіографічний доробок з проблематики курсу; основні та актуальні проблеми тематики даного курсу; важливі дати та події, пов'язані з розвитком історіографічного процесу в Україні, етапи вивчення історії України середньовічної та ранньомодерної доби; основні принципи роботи над історичним дослідженням. Вміти узагальнювати фактичний матеріал, набутий під час лекцій та самостійно опрацьованої літератури до курсу; визначати
	Основні етапи розвитку української історіографії у 1930-х рр. XX ст. – на початку XXI ст.		

			основні напрямки наукових досліджень в різні періоди; робити висновки з вивченої теми.
Політичні діячі України ХХ століття	Політичні діячі України в домодерну епоху	КФС.13	Знати необхідний комплекс джерел до курсу; історіографічний доробок з проблематики курсу; основні та актуальні проблеми новітньої історії України крізь призму антропологічного підходу; найважливіші дати, події, терміни пов'язані з проблематикою курсу; Вміти: систематизувати і аналізувати джерельний матеріал курсу; узагальнювати фактичний матеріал, набутий під час лекцій та самостійно опрацьованої літератури до курсу; робити висновки з вивченої теми; формувати навички біоісторичних досліджень.
	Українські державні та політичні діячі в умовах тоталітарного режиму та посттоталітарних трансформацій		
Феномен тоталітаризму, його прояви та шляхи подолання в Україні	Тоталітаризм – основні риси та особливості явища	КФС.18	Знати комплекс джерел і історіографічний доробок до курсу; основні та актуальні проблеми тематики даного курсу; типологічні риси радянської тоталітарної системи; особливості радянської системи, властиві їй риси тоталітаризму та відмінності від нього; основні прояви тоталітарності у СРСР та УРСР у різні періоди існування; регіональні
	Прояви тоталітаризму в Україні та особливості тоталітарності на Одещині		

			<p>аспекти радянського тоталітаризму на Одещині (в її історичних межах) у різні періоди її існування; ідеологія та механізми масових репресій як постійної складової тоталітарної держави;</p> <p>особливості дисидентського руху в Українській РСР, як форми протистояння режиму; шляхи подолання наслідків тоталітарного минулого у різних країнах;</p> <p>шляхи подолання наслідків тоталітарного минулого та методи протидії проявам тоталітарності у сучасному суспільстві.</p> <p>Вміти творчо осмислювати відповідний матеріал, формувати і вільно висловлювати власну позицію на основі наукової аргументації; співставляти і аналізувати точки зору різних авторів, виокремлювати наукову, суспільну й емоційну складові у зазначеній темі;</p> <p>аналізувати різні типи і види історичних джерел з даної тематики; науково пояснювати та співставляти існуючі теорії тоталітаризму, визначати основні джерела для подальшого аналізу цього явища;</p> <p>виявляти типологічні риси радянської тоталітарної системи та порівнювати їх з тоталітарними системами в історії інших країн; аналізувати ідеологічні засади та механізми масових репресій як постійної складової тоталітарного режиму, розглядати особливості впливу тоталітарних режимів на міжнародні відносини;</p> <p>визначати різні категорії репресованих,</p>
--	--	--	---

			особливості їх історичного формування та правового забезпечення в сучасній Україні; визначати значимість опозиційного руху в історії України і його вплив на формування української державності.
Історія етнічних (національних) меншин в Україні	Загальний огляд історії етнічних (національних) меншин в Україні (IX – XX ст.).	КФС.16	Знати час та регіони розселення національних (етнічних) меншин в Україні, роль їх в історії України, значення перебування на території України в їх загальній народній та державній історії, головний фактаж щодо переселення на територію України певного етносу, його соціально-економічного та культурного розвитку, діяльності окремих персоналій. Вмітливо володіти головним фактичним матеріалом, працювати зі статистичними матеріалами та літературою, вміти виділяти окремі періоди в історії певних національних груп, давати оцінку діяльності окремим персоналіям, а також робити оцінку міжетнічним взаємовпливам в історичному

	Історія окремих національних груп на території України.		аспекті. Студенти мають чітко уявляти причини конфліктів, вміти виділити позитивний досвід міжнаціонального спілкування, розглядати етнічні групи з точки зору наявної в їх середовищі соціальної диференціації, враховувати внутрішні культурні відмінності.
Історія української діаспори	Формування української діаспори	КФС.16	Знати історичний доробок з проблематики курсу; основні та актуальні проблеми тематики даного курсу; важливі дати та події, пов'язані з розвитком історії української діаспори; Вміти узагальнювати фактичний матеріал, набутий під час лекцій та самостійно опрацьованої літератури до курсу;

	Діяльність української діаспори		орієнтуватися в питаннях історії української діаспори; визначати основні напрямки наукових досліджень в різні періоди; робити висновки з вивченої теми.
<i>Спеціалізація «Європейські студії»</i>			
Курсова робота	Написання та захист курсової роботи	КС.01 КС.02 КІ.01 КФЗ.01 КФЗ.04 КФЗ.05 КФС.03	Знати загальні правила оформлення курсової роботи та вміти застосовувати їх на практиці. Вміти працювати з історичними джерелами та науковою літературою, аналізувати, систематизувати матеріал.
ОНД	Формування історизму. Основні категорії історичного дослідження в галузі антикознавства та медієвістики	КС.01 КС.03 КІ.03 КФЗ.02 КФЗ.03 КФЗ.05 КФС.01 КФС.02 КФС.03 КФС.19 КФС.20 КФС.22 КФС.24	Знати етапи становлення сучасного історизму, мати уяву про об'єктивні та формальні вимоги до створення наукового історичного тексту; зміст та форми наукової діяльності історика, статус історичної науки в системі наукового знання, структуру історичної науки як мегадисципліни, специфіку та нормативи методики історичних досліджень; важливі дати та події, пов'язані з розвитком історичної науки в світі. Вміти виконувати історичне дослідження з урахуванням усіх вимог до професійного тексту; орієнтуватися в історії науки та
	Методологічні проблеми вивчення історії стародавнього світу та середніх віків		
	Особливості історичних досліджень нового та новітнього часу		
	Методика історичного		

	дослідження		теоретичної думки, в структурі наукового дослідження, комплексі історичних дисциплін; опанувати основні методи історичного наукового дослідження та методику роботи з джерелами.
Історія Візантії	Візантія в ранній період 324-610 рр.	КІ.03 КФЗ.03 КФЗ.06 КФС.01 КФС.19 КФС.20	Знати чинники, що зумовили формування цивілізації ромеїв, причини та суть побудови Імперії та її вплив на країни Візантійської співдружності, особливості та тенденції, що панували в культурному житті Візантійської імперії, причини та наслідки загибелі імперії. Вміти виокремлювати найважливіші фактори історичного процесу на прикладі історії Візантії, визначати чинники, що формували візантійську культуру
	Середньовізантійський період 610-1204 рр.		
	Пізня Візантія		
Етнодемографічна історія Європи в середні віки	Демографічна та етнічна структура населення Середньовічної Європи	КФЗ.02 КФЗ.06 КФС.04	Знати демографічну та етнічну історію регіонів Європи доби середньовіччя. Вміти визначати вплив різних факторів на демографічні показники та вплив демографічних процесів на загальноісторичні.
	Етнодемографічні процеси у Середньовічній Європі.		
Історія письма та картографування в середньовічній Європі	Походження латинського письма. Старовинні епіграфічні пам'ятки. Вступ до латинської палеографії Картографування в середньовічній Західній Європі. Клавдій Птолемей та його послідовники. Перші морські карти та їх	КІ.03 КФЗ.03 КФС.02 КФС.05 КФС.19 КФС.20	Знати основні теорії походження латинського письма, уявляти найважливіші етапи розвитку наукової епіграфіки та палеографії від доби ерудитів до сучасності, особливості світосприйняття старовинних географів та засоби картографування європейських та світових реалій Вміти читати найпростіші епіграфічні латинські пам'ятки та рукописні документи, розрізняти типи середньовічної картографічної продукції, мати елементарні навички їх читання та інтерпретації

	особливості		
Західноєвропейська політична думка XVI – першої половини XVII ст.	<p>Античні та середньовічні витоки західноєвропейська політичної думки XVI – першої половини XVII ст.</p> <p>Головні напрямки розвитку політичної думки Західної Європи доби пізнього середньовіччя – раннього модерного часу</p>	<p>КІ.03 КФЗ.03 КФС.02 КФС.04 КФС.19 КФС.20</p>	<p>Знати історичний зміст головних напрямків розвитку західноєвропейської політичної думки XVI – першої половини XVII ст., їх ідейні витоки, соціальне значення.</p> <p>Вміти критично аналізувати та оцінювати системи політичних поглядів, політичні вчення мислителів вказаної доби.</p>
Політичні союзи та блоки в Азії та Африці 1945-2003 рр.		<p>КФС.03 КФС.21 КФС.22 КФС.23 КФС.24</p>	
Зовнішня політика Англії та становлення європейської системи держав (середина XVI – початок XVII ст.)	<p>Становлення нової зовнішньої політики Англії</p> <p>Входження Англії в</p>	<p>КФЗ.03 КФЗ.06 КФС.21 КФС.23</p>	<p>Знати основні проблеми з історії міжнародних відносин середини XVI – початку XVII ст. та місця Англії в цій системі; основні дати, події та процеси в тематиці курсу;</p>

	європейську систему держав		видатних політичних діячів Англії та Європи другої половини XVI – початку XVII ст.; періоди, форми та методи реалізації зовнішньої політики. Вміти самостійно опрацьовувати та аналізувати джерела та літературу до курсу; узагальнювати фактичний матеріал; орієнтуватись в історії міжнародних відносин другої половини XVI – початку XVII ст.; робити висновки із урахуванням геополітичної картини тогочасного світу.
Історичні портрети державних та культурних діячів Франції XVIII ст.	Державні діячі Франції XVIII ст. в системі абсолютизму Французькі діячі науки та мистецтва XVIII ст.	КФЗ.03 КФЗ.06 КФС.03 КФС.21 КФС.23	Знати головні напрямки політичного, суспільного, культурного розвитку Франції XVIII ст.; основні тенденції розгортання французької наукової думки; специфіку еволюції французької держави XVIII ст. в особах; сутність внутрішньої політики французьких урядів у сфері культури. Вміти на основі вивчених джерел та літератури до курсу охарактеризувати здобутки найбільш провідних державних та культурних діячів Франції XVIII ст.; користуючись здобутими під час вивчення курсу знаннями, пояснювати зміст та історичне наповнення подій та фактів з історії Франції XVIII ст. аналізувати події європейської історії нового та новітнього часу, спираючись на матеріали спецкурсу.
Історія культури модерної Європи	Історія культури Європи XVII ст.	КС.05 КФЗ.03 КФС.03	Знати теоретичні проблеми розвитку культури; основи цілісного сприйняття та осмислення культурно-історичного процесу;

	<p>Історія європейської культури доби Просвітництва</p> <p>Історія культури країн Європи першої половини XIX ст.</p>	КФС.23	<p>історичний контекст і фактори, що вирішують закономірності та специфіку розвитку європейського культурного регіону; головних представників національних культур європейського культурного регіону модерної доби.;</p> <p>Вміти розпізнавати в культурних та соціальних явищах та подіях складові компоненти, що несуть в собі позитивні та негативні наслідки шляхом їх аналізу в рамках загальноновизнаних філософських концепцій розвитку суспільства; знати характеристику провідних структур європейського світу в їх історичному розвитку, вміти аналізувати основні тенденції еволюції соціальних систем європейських країн нового та новітнього часу; виявити особливості еволюції духовної та матеріальної культури європейських країн у XVII – першої половини XIX ст.;</p> <p>охарактеризувати досягнення духовної і матеріальної культури європейських країн у модерну епоху.</p>
<p>Велика Британія у вікторіанську добу: суспільна думка та імперія</p>	<p>Політична влада Великої Британії та специфіка британського колоніалізму в 1837-1901 рр.</p> <p>Розвиток інститутів громадянського суспільства у вікторіанській Англії</p>	<p>КФЗ.03 КФС.03 КФС.21 КФС.22 КФС.23 КФС.24</p>	<p>Знати основні факти з історії Великої Британії з 1837 р. по 1901 р; етапи розвитку вікторіанського суспільства;</p> <p>особливості політичної та партійно-парламентської системи Англії за часів королеви Вікторії;</p> <p>колоніальний поділ світу в другій половині XIX ст. та місце Англії в ньому;</p> <p>основні риси громадянського суспільства та його інституцій на прикладі англійського суспільства другої половини XIX ст..</p>

			<p>Вміти давати оцінку стану громадянського суспільства, спираючись на теоретичні засади спецкурсу;</p> <p>користуючись здобутими під час вивчення курсу знаннями, аналізувати громадську думку в аспектах критики чи підтримки влади; аналізувати події європейської історії нового та новітнього часу, спираючись на матеріали спецкурсу.</p>
Громадянська війна на постімперському російському просторі: регіональний аспект	<p>Військово-політичні події Громадянської війни 1918-1919 рр.</p> <p>Громадянська війна та Радянська влада 1920-1923 рр</p>	<p>КФЗ.03</p> <p>КФЗ.06</p> <p>КФС.21</p> <p>КФС.23</p>	<p>Знати теоретичний та історіографічний доробок з проблематики громадянської війни як суспільного явища;</p> <p>основні та актуальні проблеми тематики даного курсу;</p> <p>важливі дати, пов'язані з подіями революції та громадянської війни</p> <p>Вміти узагальнювати фактичний матеріал зі спецкурсу та проводити історичні аналогії із сучасними подіями;</p> <p>аналізувати революційну ситуацію, спираючись на теоретико-методологічну базу історіографічних розробок;</p> <p>бачити громадянську війну в Росії в регіональному, постімперському та загальноєвропейському масштабах.</p>
Модернізація в світі: європейський та азіатський варіанти	<p>Модернізація: теоретичні та методологічні проблеми.</p> <p>Варіативність шляхів модернізації : історичні реалії та їх оцінки.</p>	<p>КФЗ.03</p> <p>КФС.21</p> <p>КФС.22</p> <p>КФС.23</p>	<p>Знати теоретико-методологічні засади наукового аналізу процесу модернізації у світі; історіографічний доробок з проблематики курсу;</p> <p>фактичний матеріал з історії варіативних шляхів модернізації.</p> <p>Вміти узагальнювати фактичний матеріал, з історії періоду нового та новітнього часу на</p>

			основі сучасної концепції модернізації; орієнтуватися в трактовці специфіки соціокультурного розвитку європейських та азійських країн епохи Модерну; критично аналізувати дослідження присвячені історичному досвіду модернізації в світі.
Великі держави та локальні конфлікти часів «холодної війни» (1946-1991 рр.)	Великі держави та локальні конфлікти початкових стадії «холодної війни» (1946-1971 рр.). Великі держави та локальні конфлікти завершальних стадій «холодної війни» (1975-1991 рр.).	КФС.03 КФС.21 КФС.22 КФС.23 КФС.24	Знати історіографічний доробок з військово-політичних та міжнародних процесів доби «холодної війни»; основні та актуальні проблеми локальних конфліктів «холодної війни»; важливі дати та події, пов'язані з конфліктами з 1946 р. по 1991 р. Вміти узагальнювати фактичний матеріал, набутий під час лекцій та самостійно опрацьованої літератури до курсу; орієнтуватися в історії «холодної війни»; визначати основні напрямки політичного, економічного, військового і ідеологічного впливу великих держав на міжнародно-політичні події 1946-1991 рр.; робити висновки з вивченої теми.
Історичні портрети політичних та державних діячів зарубіжних країн ХХ ст.	Канцлери Федеративної Республіки Німеччини Жінки в історії і політиці (друга половина ХХ- початку ХХІ ст.)	КФЗ.03 КФЗ.06 КФС.22 КФС.23 КФС.24	Знати основні підходи до сучасних біографічних студій; найважливіші факти з життя провідних канцлерів ФРН, основні засади внутрішньої і зовнішньої політики Конрада Аденауера, Віллі Брандта та Гельмута Коля, джерельну базу та історіографію по темі спецкурсу, сучасні підходи до гендерних студій. Вміти аналізувати чинники, що мали вплив на формування особистості державного діяча, давати аналітичну оцінку його політичної діяльності та готувати логічно-структуровані

			повідомлення по темі, давати аналітичну оцінку діяльності видатних жінок другої половини ХХ – ХХІ ст. в контексті гендерної політики та глобалізації сучасного світу; готувати логічно-структуровані повідомлення по темі, використовуючи сучасні методи біографічних досліджень.
--	--	--	---

Таблиця 4

Розподіл змісту освітньої програми, навчальний час за циклами підготовки, навчальними дисциплінами, практиками та шифри сформованих компетентностей

Назва навчальної дисципліни або практики	Кількість кредитів ЄКТС	Кількість годин	Семестр	Шифр компетентностей, що мають бути сформовані
І. Цикл загальної підготовки				
<i>Нормативні дисципліни</i>				
Українська мова	3	90	2	КІ.01; КМО.03
Історія української культури	2	60	2	КС.05
Іноземна мова	5	150	1,2,3,4,5	КІ.02; КМО.03; КМО.05
Філософія	3	90	3	КС.05
Політологія	2	60	3	КС.05; КМО.03
БЖД /Основи охорони праці	3	90	1	КМО.04
<i>Дисципліни вибору ВНЗ*</i>				
Стародавні мови. М. I та II	4	120	2	КІ.02; КМО.05
Педагогіка	3	90	4	КМО.02; КМО.05; КФЗ.07; КІ.04

Методика викладання історії	4	120	5	КМО.02; КФЗ.07; КІ.04
<i>Дисципліни вільного вибору студентів*</i>				
II. Цикл професійної підготовки				
<i>Нормативні дисципліни</i>				
Вступ до фаху	3	90	1	КМО.01; КС.06 КФЗ.02; КФЗ.08
Давня та середньовічна історія України	6	180	3,4	КС.03; КС.06 КФЗ.06; КФС.01 КФС.03; КФС.04
Історія України в новий час	6	180	5,6	КС.03; КС.06 КФЗ.06; КФС.01 КФС.03; КФС.04
Новітня історія України	6	180	7,8	КС.03; КС.06 КФЗ.06; КФС.01 КФС.03; КФС.04
Загальна етнологія	4	120	2	КС.06; КІ.03 КФЗ.02; КФЗ.05 КФС.01; КФС.05
Українська етнологія	4	120	3	КІ.03; КФЗ.05 КФС.01; КФС.04 КФС.05
Археологія України	5	150	1	КС.06; КФЗ.02 КФЗ.03; КФС.03 КФС.04
Історія первісного суспільства	5	150	1	КС.03; КС.06 КФЗ.06; КФС.03 КФС.04
Історія стародавнього Сходу	4	120	1	КС.06; КФЗ.03 КФЗ.06; КФС.03 КФС.04

Історія стародавньої Греції та Риму	5	150	2	КС.06; КІ.02 КФЗ.03; КФЗ.06 КФС.03; КФС.04
Історія середніх віків	4	120	3	КС.06; КФЗ.02 КФЗ.03; КФЗ.06 КФС.03; КФС.04
Історія пізнього середньовіччя	4	120	4	КС.06; КФЗ.02 КФЗ.03; КФЗ.06 КФС.03; КФС.04
Історія країн Західної Європи та Північної Америки в новий час	8	240	5,6	КФЗ.02; КФЗ.06 КФС.03; КФС.04
Історія країн Західної Європи та Північної Америки в новітній час	5	150	7	КФЗ.02; КФЗ.06 КФС.03; КФС.04
Історія країн Центральної та Східної Європи в новий час	9	270	5,6	КФЗ.03; КФЗ.06 КФС.03; КФС.04
Історія країн Центральної та Східної Європи в новітній час	5	150	7	КФЗ.03; КФЗ.06 КФС.03; КФС.04
Історія країн Азії та Африки	6	180	7,8	КФЗ.02; КФЗ.06 КФС.03; КФС.04
Історія міжнародних відносин	4	120	6	КМО.01; КС.06 КФЗ.02; КФЗ.06 КФС.01; КФС.04
Дипломна робота	2	60	8	КС.01; КС.02 КІ.01; КФЗ.01 КФЗ.04; КФЗ.05 КФС.03
Державний іспит	1	30	8	КС.03; КФЗ.03 КФЗ.08; КФС.03
Археологічна/Етнологічна практика	6	180	2	КС.06; КІ.03 КФЗ.05; КФС.05 КФС.06
Музейна практика	3	90	4	КС.06; КІ.03 КФЗ.05; КФС.05

				КФС.06
Педагогічна практика	3	90	6	КС.04; КІ.04 КФЗ.07
Архівна практика	3	90	6	КС.06; КІ.03 КФЗ.05; КФС.05 КФС.06
Педагогічна практика	9	270	6,8	КС.04; КІ.04 КФЗ.07
Дисципліни вибору ВНЗ*				
Музеєзнавство/Пам'яткознавство	4	120	4	КФЗ.01; КФЗ.02 КФЗ.03; КФС.02 КФС.06
Архівознавство/Основи генеалогії та геральдики	4	120	5	КМО.05; КС.06 КФЗ.01; КФЗ.02 КФЗ.03; КФС.02 КФС.06
Джерелознавство	3	90	7	КФЗ.01; КФЗ.02 КФЗ.03; КФС.02 КФС.04
Історіографія	3	90	7	КФЗ.01; КФЗ.02 КФЗ.03; КФС.02 КФС.04
Основи антропології	3	90	1	КФЗ.02; КФС.04 КФС.06
Археологія Європи	4	120	2	КФЗ.03; КФЗ.06; КФС.04
Археологія ідентичності	3	90	8	КС.03; КС.05 КС.06; КФЗ.01 КФЗ.02; КФЗ.03 КФЗ.05; КФС.02 КФС.04; КФС.05

				КФС.12
Нумізматика/Історична хронологія	4	120	4	КФЗ.02; КФЗ.06 КФС.04
Історична географія	3	90	1	КФЗ.02; КФС.02 КФС.04
Історичне краєзнавство	3	90	2	КС.03; КФЗ.02 КФС.02; КФС.05
<i>Дисципліни вільного вибору студентів*</i>				
<i>Спеціалізація «Археологія, етнологія та охорона культурної спадщини»</i>				
Курсова робота	4	120	2,4,6	КС.01; КС.02 КІ.01; КФЗ.01 КФЗ.04; КФЗ.05 КФС.03
ОНД	4	120	3	КМО.02; КМО.05; КС.01; КС.06; КІ.01; КІ.03; КФЗ.01; КФЗ.02; КФЗ.03; КФЗ.04; КФС.02; КФС.03; КФС.07; КФС.12
Інформаційні технології в археології та етнології	4	120	3	КМО.02; КС.02; КФЗ.01; КФС.07
Стать та вік в традиційних культурах	4	120	3	КМО.03; КС.05; КФС.11
Північно-Західне Причорномор'я у первісну добу	4	120	4	КМО.05; КС.02; КФЗ.03; КФС.05; КФС.07; КФС.08; КФС.09; КФС.11; КФС.12
Українці Порубіжжя Лісостепу і Степу	4	120	4	КМО.03; КС.05; КФС.07; КФС.08; КФС.08; КФС.10; КФС.11; КФС.12
Археологічний та етнографічний туризм й музейництво	4	120	5	КМО.01; КС.04; КІ.04; КФЗ.05; КФЗ.07; КФС.06; КФС.10
Стандарти та практики пам'яткоохоронної справи	4	120	5	КМО.01; КМО.04; КФС.05; КФС.10;
Ранні кочівники Північного	4	120	6	КС.05; КФЗ.06;

Причорномор'я				КФС.07; КФС.08; КФС.09; КФС.11
Тюркські народи Східної Європи	4	120	6	КС.05; КФЗ.06; КФС.07; КФС.08; КФС.09; КФС.11;
Етноісторичні аспекти формування української нації	4	120	7	КМО.03; КС.05; КФЗ.03; КФЗ.06; КФС.04; КФС.12
Теорія й методи соціокультурної антропології	4	120	7	КС.01; КФЗ.01; КФЗ.02; КФЗ.03; КФЗ.04; КФС.02; КФС.03; КФС.07
Античний світ Північного Причорномор'я	4	120	8	КС.05; КФЗ.06; КФС.07; КФС.08; КФС.09; КФС.11
Духовна культура та обрядовість населення Південно-Західної України	4	120	8	КМО.03; КС.05; КФЗ.07; КФС.06; КФС.9; КФС.11
Антропология міста та міські субкультури	4	120	8	КМО.03; КС.05; КФЗ.02; КФС.05; КФС.9; КФС.10
<i>Спеціалізація «Історія України у світовому контексті»</i>				
Курсова робота	4	120	2,4,6	КС.01; КС.02 КІ.01; КФЗ.01 КФЗ.04; КФЗ.05 КФС.03
ОНД	4	120	3	КС.01; КФЗ.01; КФЗ.04; КФС.01; КФС.03
Історія Одеського (Новоросійського) університету	4	120	3	КФС.14
Українське джерелознавство та археографія	4	120	3	КФЗ.03; КФС.14
Історія українського козацтва та його світових аналогів	4	120	4	КФС.16
Сучасні проблеми музеології та туристичного краєзнавства в Україні	4	120	4	КФС.15
Економічна історія України в світових процесах ІХ-ХХ ст.	4	120	5	КФС.17

Історія релігії та церкви в Україні в національному та європейському контекстах	4	120	5	КФС.16
Історія освіти і науки в Україні	4	120	6	КФЗ.03; КФС.14
Історія преси в Україні (кінець XVIII – початок XXI ст.)	4	120	6	КФЗ.03; КФС.14
Український історіографічний процес в контексті еволюції світової науки	4	120	7	КФС.15
Політичні діячі України XX століття	4	120	7	КФС.13
Феномен тоталітаризму, його прояви та шляхи подолання в Україні	4	120	8	КФС.18
Історія етнічних (національних) меншин в Україні	4	120	8	КФС.16
Історія української діаспори	4	120	8	КФС.16
Спеціалізація «Європейські студії»				
Курсова робота	4	120	2,4,6	КС.01; КС.02 КІ.01; КФЗ.01 КФЗ.04; КФЗ.05 КФС.03
ОНД	4	120	3	КС.01; КС.03; КІ.03; КФЗ.02 КФЗ.03; КФЗ.05 КФС.01; КФС.02 КФС.03; КФС.19 КФС.20; КФС.22 КФС.24
Історія Візантії	4	120	3	КІ.03; КФЗ.03; КФЗ.06; КФС.01; КФС.19; КФС.20
Етнодемографічна історія Європи в середні віки	4	120	3	КФЗ.02; КФЗ.06 КФС.04
Історія письма та картографування в середньовічній Європі	4	120	4	КІ.03; КФЗ.03; КФС.02; КФС.05; КФС.19; КФС.20

Західноєвропейська політична думка XVI – першої половини XVII ст.	4	120	4	КІ.03; КФЗ.03; КФС.02; КФС.04; КФС.19; КФС.20
Політичні союзи та блоки в Азії та Африці (1945 – 2003 р.)	4	120	4	КФЗ.03; КФЗ.06; КФС.21; КФС.23
Зовнішня політика Англії та становлення європейської системи держав (середина XVI – початок XVII ст.)	4	120	5	КФЗ.03; КФЗ.06; КФС.21; КФС.23
Історичні портрети державних та культурних діячів Франції XVIII ст.	4	120	5	КФЗ.03; КФЗ.06; КФС.03; КФС.21; КФС.23
Історія культури модерної Європи	4	120	6	КС.05; КФЗ.03; КФС.03; КФС.23
Велика Британія у вікторіанську добу: суспільна думка та імперія	4	120	6	КФЗ.03; КФС.03; КФС.21; КФС.22; КФС.23; КФС.24
Громадянська війна на постімперському російському просторі: регіональний аспект	4	120	7	КФЗ.03; КФЗ.06; КФС.21; КФС.23
Модернізація в світі: європейський та азіатський варіанти	4	120	8	КФЗ.03; КФС.21; КФС.23; КФС.24
Великі держави та локальні конфлікти часів «холодної війни» (1946-1991 рр.)	4	120	8	КФС.03; КФС.21; КФС.22; КФС.23; КФС.24
Історичні портрети політичних та державних діячів зарубіжних країн ХХ ст.	4	120	8	КФЗ.03; КФЗ.06; КФС.22; КФС.23; КФС.24

* за наявністю

Таблиця 5

Розподіл змісту освітньої програми та максимальний навчальний час за циклами підготовки

Цикл підготовки	Навчальний час за циклами (кредитів ЄКТС /академ.годин))	%
1	2	3
Загальний час навчальної підготовки:	240/7200	100
Цикл загальної підготовки , в т.ч.	28/840	12
Нормативні дисципліни	18/540	8
Дисципліни вибору ВНЗ	10/300	4
Дисципліни вільного вибору студентів	-	-
Цикл професійної підготовки, в т.ч.	212/6360	78
Нормативні дисципліни	119/3570	49
Дисципліни вибору ВНЗ	33/990	14
Дисципліни вільного вибору студентів	60/1800	25